

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljalne naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v «Zvezdi».

Izhaja vsako soboto
zvečer

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petil-vrsto 10 vin. če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvo pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Zakon o najetju dež. posojila za 10 milijonov ni potrjen. Dež.odbor je odklonil ponudbo T. Pavšlarja glede vodnih sil.

Pogubonosna klerikalna politika v selški dolini.

(Dopis.)

Pa ga imamo! Koga neki, bi radovedno vprašal? I, no „novi občinski volilni red za vojvodino Kranjsko.“ To ovekovečeno produkcijo klerikalnih, duhovnih zastopnikov. Kaj so možje tu nameravali, kaj je bil tu končni smoter? Morda res njihovo kričanje po pravicah preprostega ljudstva? Kako so ti možje krivice lačni in žejni, nam dokazuje njihovo početje v vseh korporacijah od deželnega zbora do najmanjšega vaškega društva. O, v resnici pravi zastopniki Kristovih nauk, ki postavljajo njegov ovekovečen nauk: Ljubi svojega bližnega kakor samega sebe — na glavo! Da po dobro proračunjenem koraku tu žive edino v sladki nadi, da dobe v deželi splošno nadvlado, ki bi vihtela valpetov bič po naprednjakih, je več ko gotovo; a istotako je gotovo, da so se možje ugriznili, kako, to bodo pokazale bližajoče se občinske volitve po celi deželi. Napredna ideja se je vkoreninila tudi že med preprostim ljudstvom, tudi ono se že zaveda, da brez napredka ni eksistence in da dandanes v teh kritičnih časih mora imeti mož glavo na pravem mestu, mora biti kos nalogi v boju za obstanek in napredek tako v svoji stroki,

kakor v zastopstvu, ki ga je prevzel na svoje rame, nikdar pa ne biti posebljena „figura“ — možič duhovnih gospodov, ki so v svoji vsemo-gočni domišljiji postali že kot napuhjeni angeli bogu enaki. Ni čuda, da jih po nekaterih deželah tepe neskončno pravična šiba božja. Svarimo vas torej, možje, zaupajte svoji zdravi pameti, svojemu razumu, ne pustite se „komandirati“ od ljudi, ki vas pošiljajo po kostanj v žrjavico, ki so se opetovamo skazali kot nič-vredni gospodarji v vašo občutno škodo tako v občinskih, kakor drugih zastopih.

Le poglejmo našo selško občinsko volitev! V prepričanju, da zmagala na pošten način napreden kmet, mož-poštenjak od vrha do glave, je uporabila farovška tropa vsa ostudna sredstva, ki gotovo ne morejo biti v čast debelim gospodom v črnih suknjah, in si priborila krivičnim potom večino 28 glasov med 900 volilci. Radoveden se človek vprašuje, kateri so možje? Ali tisti, ki so šli iz lastnega prepričanja na volišče, z namenom se zavzeti v občini za pravo, pošteno, nepristransko gospodarstvo, ali oni, ki so se pustili terorizirati, se obesili duhovnikom za suknje, uganjali stvari, ki so vse drugo kot možate in hodijo sedaj pod plaščem teh gospodov, na katerih migljaj popadajo na kolena in kimajo večni: „Ja, ja, gospod.“ Čemu potem

občinski odbor, vprašam vas, čemu? Kje so torej možje?! — Kje? Ni čuda, da vam je prvi župan, pošten, značajan mož pokazal fige, lahko je umljivo potem tudi ravnanje vašega odbornika in ključarja. Kaj pa je to, če se ubije za katoliško prepričanje svojega svaka — nič. Saj pozivljete v boj na nož! No, pa ker že hočete veljati za dobre gospodarje, nam vendar povejte, kaj pa ste naredili tako imenitnega v dolini s svojim Čočovim Frencetom na čelu? Morda zelo, zelo dvomljive kupčije, ki vam znajo prinesiti zaušnice; morda imate vzorno občinsko upravo? Nadejati se je, da je vsaj France prigospodaril toliko, da odpadejo občinske doklade in da so vsaj neopravičene trditve, da je vsled zaspanosti plačal precejšnje svote v občinsko blagajno — narobe! Oh, kaj še, ovekovečil se je z našo železnico. Ni še leto, odkar je bil izvoljen v to zastopstvo in kot deželni in državni poslanec naše doline se je posrečilo po intenzivnem, vstrajnem, vsestranko preiščenem nastopu, da steče ravno o obletnici dne 24. januarja 1911 zaželjena železnica, ki bo prinesla blagor dolini. Le to nam ni všeč, da bo glavni kolodvor pred konsumom na Češnjici. O, slava tebi, neumorno delavni voditelj in zastopnik doline?! Pa vprašam vas le, kdo bo, kdo dober gospodar s tujim blagom, če zanemari svoje in nima veselje pri domačem ognjišču. Tudi tu bo treba korenito pomesti zaspanost in na čelo doline izvoliti moža, ki bo v resnici kaj delal. Mi ga vendar nismo volili za par silno slabih dovtipov proti dr. Tavčarju v deželnem zboru, od teh menda ne bomo debeli! Pomesti je treba temeljito, zato, možje značaji,

PODLISTEK.

I. B. Slovenska povest.

Zemlja se je zasmejala v zadnjem solacu. Kakor z bičema je podilo to silno solace megle z doline; nerado in leno so se vlačile čez hrib in se izgubile bogve kam. Izpod neba je pozdravil jutro skrjanček in se veselil nad lepo zemljo. Razkošno in ponosno in hitro je žvrgolel, kakor bi se mu mudilo nekam daleč. Po polju so se pokazale bele rute, pisane obleke, kmet je šel z radostjo v obrazu za pljugom; tupačama je zažvižgal, včasih tiho zapel lepo, mlado posem. Kakor na perutih orla je priplule v dolino drzno in smelo vriskanje pastirjev v gori. Kmet na njivi bi rad zavriskal in odgovoril; kakor je bil kot fant navajen, a pomislil je: oženjen sem, otroke in skrbi imam, nespodobno je vriskati. Pljunil je na mastno zemljo, pognal vola in oral... Pastirji pa so bili poredni, peli in vriskali so iz gore v goro... kakor nalašč, da se vzbujali kmetiču spomine na fantoysko mladost. Za trenotek, za kratek hip je pomislil on na nekdanje dni, ko je brezskrbno, vesel ljubici pod oknom o polnoči pel pesem o ljubezni...

Solnce pa se je peljalo veličastno in svobodno oke nad dolinami in gorami.

Z jutrom, s tem novim solncem je prisel domov Grabnov France. Daleč je bil, dolgo ga ni bilo doma. Glas mu je zvenel tuje, po hoji se mu je poznalo, da je hodil po trdih mestnih ulicah. Tako pa je bil isti, kakor je pred davnimi časom

zapustil vas in dom: obraz bled, lase velike in temne, le na očeh mu je sedela utrujenost življenja, dolga vrsta žalostnih dni se mu je brala na obrazu...

Stopil je v hišo, pozdravil mater in brata tako, kakor bi pred kratkim šel v mesto na sement. Videli se pa niso že šest let. Sovražil je on tisto burno pozdravljanje, objemanje in solzavo poljubovanje: v mestu ga je pozdravil včasih človek prijazno s tisoč besedami, čez nekaj dni ga je pa ogoljufal za lep denar. France je spoznal sleparijo in hudobnost ljudi. Videl je, da so na cesti prijazni, zvečer pa kujejo pri dobri večerji načrte, kako bi mu odgrizli košček trdega kruha.

Odložil je klobuk in palico, pelerino je obesil na staro trblo kljuko na vratih. Z roko je vrgel črne in temne lase nazaj, ki so mu padli na čelo in se je vsedel za mizo. Spomini so mu tiho in počasi prihajali v srce, ko je včasih sedel ob ravno tej mizi, se bridko in težko jokal, oče pa je hodil po hiši gorindol, trdo stopal in vpil nad njim. Kakor bi bilo včeraj, mu se glasno in močno zveni po ušesih: «Lump, ničvreden, brezverni človek boš... Lump.» Bolelo ga je srce, duša in njega ponos sta bila užaljena, zato se je bridko in težko solzil...

Mati ga je ljubila silno, trud svojih rok je podarila njemu, veliko noči je jokala na postelji in molila za srečo, za pravo njegovo življenje. Tudi sjo je bolelo, ko je oče kričal nad sinom kakor nad tujima sitnima beračem, a ona je morala molčati, niti besedice ni smela sipiti in braniti sina.

Enkrat je pozabila na strogost in sirovost očeta in rekla: «Saj ne veš, kaj bo... pusti ga enkrat v miru.» In očetu so se posvetile oči, kakor lačnemu levu, ki zagleda plen, skočil je proti materi, svoji ženi z vzdignjeno pestjo. Ona je utekla skozi vrata, zunaj pa je jokala... Od onega časa je bila tiho, le molila in prosila je Marijo in farnega patrona sv. Jakoba, da bi njen sin ne bil lump, da bi postal dober človek in velik gospod... Vedela je dobro; ako bo lump, ničvreden človek, bo kriva ona, ker ga je ljubila, ako pa postane «gospod», bo zasluga očetova, ki ga je pretepal, preklinjal nad njim, večno vpil: lump, lump nič drugega ne boš kakor velik lump...

Sin ni znal in ni mogel razložiti sovraštva očetovega. Bilo mu je to globok, nerazrešljiv problem. Včasih mu je prišla žalostna, grešna misel: «Morda nisem njegov sin, morda sem res tuj, morebiti sem najdenček, sin črnega cigana in umazane ciganke.» Čuda veliko je bilo število večerov, ko je oče prisel domov pijan, umazan, krvav. Klal, razbijal je, otroci in mati so ležali v temno noč, ker so se ljubili svoje življenje... Stali so zunaj pod oknom, trepetali in se bali: sedaj, v tem hipu pridrvi ves divji, kakor zverina s svetlimi očmi pridrvi okoli vogla, z dolgim, ostrim nožem v rokah in nas pomori... Vsi so mislili v srcu to strašno sliko, a nihče ni upal povedati... Grozno, žalostno življenje. In število takih večerov, takih noči je bilo brezmejno. Zdelo se jim je, da traja že večno.

Dalje prih.

vsi ob priliki na delo, na krov, da jim damo že davno zaslužen brco!

Deželni zbor kranjski.

Dalje.

Dr. Tavčar: Dosedanje zasedanje je bilo po mojem mnenju malo plodovito. Samo jaz sem bil tako srečen, da sem v tem zasedanju nekaj pridobil: namreč, nekaj sera se naučil. Naučil me je takta spoštovani tovariš Demšar, kateremu izrekam svojo iskreno zahvalo. — Vse dosedanje zasedanje dokazuje, da je gospodarski položaj naravnost obupen in bojna se, da bo v vsem tem zasedanju edina točka rdeča rožica, ki je zopet vzkliła iz ljubečega srca gospoda poročevalca (dr. Krek je namreč prišel v zbornico z rdečim nagljem). Trdim namreč z vso odločnostjo, da bodo pasiva v deželnem gospodarstvu koncem leta 1911 znašala okroglo dva milijona. A kljub temu se boče lahko miselno nadaljevati dosedanje gospodarjenje. Tako postopanje moram obsojati. Zato sem tudi proti proračunskemu provizoriju, ker ga smatram za plašč, za katerim se skriva vratolomno gospodarstvo deželnozborske večine in ker se bojim, da bo imel za deželo slabe posledice. Takisto pa se mi zdi nedopustno, da se pri gospodarstvu računa s tem, kar se bo dobilo morča v bodočnosti. Res je, da je vlada pripravljena na vsak političen uboj, ki ga klerikalci zahtevajo od nje na napredni stranki, toda v drugih vprašanih vendarle vlada ni tako zelo poslušna. Klerikalna stranka je v deželni zboru sklenila, kakor je znano že nebroj zakonov, med temi tudi zakon glede najetja deželnega posojila v znesku 10 milijonov. Trudite se, da bi na kakršnikoli način — naj se prijatelj Jarc smeje ali ne, res pa je le — izposlovali vsem tem zakonom najvišje potrjenje. Toda glejte, vsi zakoni, ki se nanašajo na politiko, so dobili sankcije, ni pa dobil najvišjega potrjenja zakon o najetju posojila. To je zelo značilno in bojim se, da boste meseca maja morali zapreti svojo kočo, ako ne bo do tega časa odprt rezervoar, ki ga obsega gori navedeni zakon in ako ne bo častiti tovariš dr. Zajca do tistega časa znal preskrbeti milijone. Naše zaupanje v g. dr. Zajca je sicer brezmejno, vendar pa dvomim, da bi se to zaupanje spremenilo v vrane milijone. (Viharna veselost.) Gospoda moj! Dr. Šusteršič je proglasil načelo, da je večina vse, manjšina pa ničesar. Trdil je, da mora vsak zakon, sklenjen od večine, dobiti tudi najvišje potrjenje, ako je tudi ta zakon naperjen proti manjšini. S tem se je postavil na stališče, da je manjšina decela brezpravna in da je na nož izročena večini. In to maksimo ste prenesli tudi na gospodarsko polje. (Dr. Triller: Tako je, žalibog!) Eno velike gospodarske napake ste storili, da ste se postavili na stališče, da je treba volilec dati vse, karkoli zahtevajo, ne glede na to, kakšne so finance. Temu nasproti pa zastopam jaz to stališče, da morajo izdatki vedno odgovarjati pokritju. Ako se tega načela ne boste držali, je polom neizogiben. Pri tem pa je resnična ena stvar, gospoda moja: Gospodarite, kakor hočete, enemu se ne boste mogli izogniti: povišanju deželnih doklad. Kmetijski poslanci se danes smejejo, a pravim vam, v nekaj letih deželne doklade ne bodo znašale 40, marveč 80%. Napačno je tudi, da se neguje sistem subvencije. Ni prav, da se za vsako stvar zahteva podpora in da se te podpore tudi izplačujejo. Sedaj v začetku to se gre, težko pa bo, kadar bo treba ljudstvo odvaditi te razvade. To bodo gospodje še bridko čutili. Vratolomnost v gospodarstvu se kaže tudi v tistih spekulacijah, katerih reprezentant je dr. Lampe. Dr. Šusteršič nas je sicer glede teh spekulacij potolažil s historično reminiscenco o angleškem državniku Disraeliju. Dobro, a jaz pravim: Na Angleškem ve vsak otrok, kake važnosti je sueški prekop za Angleže, vendar pa dvomim, da bi Disraeli dobil v angleškem parlamentu tako pooblastilo za svoje podjetje, kakršnega je dobil včeraj dr. Lampe. So strokovnjaki, ki pravijo o Lampetovih podjetjih, da ne bomo imeli v deželi nikdar elektricne centrale, pač pa bomo imeli samo one izdatke, ki so že vrženi skozi okno. Naj mi bo dovoljena primera. Gospodarstvo klerikalne večine je podobno jazbecu, ki v prvi polovici zime vse požre, drugo polovico pa strada. Toliko o gospodarstvu.

V političnem oziru moram ugovarjati, da se manjšine v tej zbornici smatrajo za brezpravne, protestiram proti postopanju, ki je označeno v yzkliku, ki ga je rabil pl. Šuklje ob vstopu v to zbornico: «Vae victis.» Jaz pa pravim: Bolje bi bilo, ako bi klerikalci tudi proti nasprotnikom postopali pošteno. (Dr. Šusteršič: O, o!) Takoj to dokazem. Saj se še spominjate na tisti umazani pamflet, ki ste ga izdali ob zadnji belokranjski volitvi in katerega je podpisal sam dr. Šusteršič. Vprašam vas, ali je takšno postopanje pošteno, ali je bilo konetno? (Klerikalci molče, kakor ribe, očitno se sramujejo. Tudi Jarc, ki je sicer zelo gostobeseden, je bil tiho.) Gospoda, zato pravim, da bi bilo v vašem interesu boljše, ako bi nastopali tudi proti nasprotnikom pošteno in da bi tudi v politični borbi izvajali nekoliko krščanske ljubezni. Se nekaj mi je omeniti. Vi sovražite naša mesta, predvsem Ljubljano iz dna srca. Te bom takoj dokazal: Proračun niti ene postavke ne izkazuje za Ljubljano. Črtali ste iz njega celo edino postavko za mestni licej (Jarc kriči: Hribar je nas

razžalil!) Saj nismo solarji; gre se za stvar, naj bo žaljeu dr. Pegan ali dr. Tavčar, kljub temu pa večina ni bila upravičena, črtati te postavke. Če se v Ljubljani kaj sklene, takoj se pojavita Štfe in Krigar in se pritožujeta. Čudno pa je to, da ne nastopita nikdar, ne da bi jih deželni odbor ne uslišal. To je nedostojno postopanje. (Jarc ugovarja.) Druga stvar, ki resne stranke ni vredna, je sistem preganjanja učiteljstva. Učiteljstvo zaletuje z vsemi mogočimi persekucijami. Ako učitelja ne morejo disciplinirati, ga administrativno premeste. To je nekaj naravnost turškega (Ploskanje med naprednjaki. Hrup pri klerikalcih.) Mi protestujemo z vso odločnostjo proti takemu postopanju. Dotakniti se mi je še postopanja deželne vlade. Govoril sem že zadnjič o zakonu dr. Šusteršiča in barona Schwarz. Ne bom ra iskova!, ali je dr. Šusteršič angel varuh Schwarzov. Naj bo razmerje med njima tako ali drugačno, eno konstatiram, da je baron Schwarz žena, ki ne nosi hlač. (Hrupna veselost.) Schwarz gleda samo na dr. Šusteršičeve oči in izpolni vse, kar čita iz njih in reči smem, da Schwarz ni ničesar drugega, kakor eksponitura klerikalne stranke v palači na Bleiweisovi cesti. Dognano je, da je vlada tičala za onimi zakoni, to je njena stvar, sramotno pa je, da si je dala od deželnega odbora plačati za svoje uslužbenke 200 K, da je pospesila uzakonjenje ljubljanskega statuta. Klerikalna stranka se trudi na vse načine, da bi uničila slovenske naprednjake. To je pa brezuspešen trud, zakaj pravim vam, dokler bo svet stal, bosta tudi na Kranjskem in Slovenskem dve stranki. Sicer pa prepustam odgovornost glede gospodarstva častiti večini, prepustam pa ji tudi vse tiste katastrofalne ure, ki bodo prav gotovo zadele deželno upravo. (Napredni poslanci živahno pleskajo.) Konec prih.

Dopisi.

Radovljiške novice.

Osebnosti. Radovljica na tukajš. petrazredni ljudski šoli Apolonija Zupanc je imenovana suplentinji na mestno ljudsko šolo v Postojni.

Seja c. kr. okraj. šol. sveta za radovljiški okraj se je vršila v soboto 26. nov. — Predsednik naznani, kar se je predsestvenim potom rešilo. — Stavi se predlog, katere učne moči se pomaknejo v višji plačilni razred. — Sestavi se ternopredlog za nadučiteljska mesta v Kranjski gori, na Boh. Bistrici, na Boh. Beli in Radovljici. — Povoljno se rešijo štiri prošnje za denarne podpore. — Pripozna se prvo provizorično petletnico učiteljci Jegličevi — Dovje in učitelju Jakliču — Radovljica. — Stavi se nasvet, kje naj se zida nova šola na Jesenicah.

„Miklavžev“ večer prirede radovljiški mladino ljubim v pondeljek, dne 5. t. m. v gostilniških prostorih R. Kunstlja. Pričetek ob 6. uri zvečer. Starši, pripeljite svojo deco, da se malo poveseli nad nedolžno prereditvijo. — Dobro došel vsak prijatelj mladine in otroškega veselja.

Vodovod v Predtrgu že kopljejo in bo v kratkem dovršen. Dela ga tvrdka Rumpel, ki ima v delu okrog 40 delavcev. Radovedni smo, ako bodo sedaj verjeli vsi oni neverjetni Tomaži, da voda tudi vkreber teče, če se hoče.

Javno predavanje priredi dne 8. t. m. ob 3. uri popoldne „Gorenjska sokolska župa“ v prostorih R. Kunstlja, in sicer predava brat M. Morinček o „Sokol v zasebnem življenju“. Bratje Sokoli in prijatelji slovenskega Sokolstva, dobro došli.

Radovljiški diletantje prirede v kratkem, najbrže že v nedeljo, 11. t. m. lepo narodno igro „Rokovnjači“ v znani gostilni R. Kunstlja. Igra obeta izreden užitek. Za to igro se delajo popolnoma nove kulise, tako da bo igra se lahko igrala dovršeno. Kdor hoče prežiti nekaj kratkočasnih uric, naj pohiti ta dan v Radovljico.

Ljubko proslavljenje 80letnice cesarjeve je obhajala dne 2. dec. šolska mladina tukajšnje petrazrednice. Po lepem, otroškemu duhu in razumu primernem govoru učitelja Sege, ki je opisal življenje slavljencevo, se je vršilo petje pod vodstvom učitelja Jakliča in deklamacija, kjer so nastopili otroci vseh razredov v lepo okrašeni risalnici. Po slavnosti so bili solarji pogoščeni s štruklji in gorkim čajem. Slavnosti so se udeležili c. kr. okraj. glavar Župnek, kraj. šol. svet polnoštevilno, na celu mu njegov predsednik, župan in poslanec dr. J. Vilfan, kakor tudi lepo število staršev. Splošna sodba je bila, prereditev je bila priprosta, a za to tembolj prisrčna, ki ostane otrokom gotovo v trajnem spominu. Kdor je prisostvoval tej prereditvi, mora priznati, da se šolska mladina vzgaja v pravem duhu, po pravih načelih.

Za lovce. Pretečeno nedeljo so si hotele ogledati radovljiško mesto srne in divje koze. V neposredni bližini, nekako za Vovesovo vilo, so se pasle dve srni in en srnjak, a okrog „Šobčevega“ mlina so se pa izprehajale tri divje koze. Ko so začutile, da prihajajo radovljiški „strelci mladi“, so se živalce lepo poklonile in so odšle

v značne višočine proti Begunjščici ter srečno odnesle pete.

Loške novice.

Združena odbora „Narodne čitalnice“ in „Sokola“ vabita na Miklavžev večer v pondeljek, dne 5. decembra t. l. ob 6. uri zvečer v čitalničnih prostorih. Vstopnina 20 vin. za osebo. Otroci prosti.

Občni zbor „Narodne čitalnice“ se bo vršil na praznik M. D., v četrtek, dne 8. decembra ob pol 7. uri zvečer. Opozarjamo na ta občni zbor vse p. n. člane tega našega najstarejšega loškega društva z vabilom, da se ga polnoštevilno udeleže in s tem dokažejo, da jim je na srcu obstanek tega tako važnega društva, ki je od prvega svojega začetka bilo pravó ognjišče narodne zavednosti loških meščanov in je tudi še danes neprecenljive važnosti za razširjenje ljudske izobrazbe.

Loški diletantje se pridno pripravljajo, da v kratkem nastopijo na čitalniškem odru. Prihodnjič kaj več o tem.

Obšinska seja se je vršila danes (sobota) ob 5. uri zvečer, na kateri se je razpravljalo o občinskem proračunu za l. 1911. Tudi o tem kaj več v prihodnjem „Gorenjcu“.

Jeseniške novice.

Če kdo čita zadnje čase «Slovenčev» jeseniške novice, mora si biti takoj na jasmem, da se bo v najkrajšem času kaj zgodilo na Jesenicah, ki ni popolnoma po volji gotovim ljudem. Takih izbruhov zbesmele podivjanosti niti pri «Slovencu» nismo sicer vajeni. To se pljuje zveplo in ogenj na desno in levo, po «liberalcih» in socialnih demokratih, po «privandrancih» in domačinih... po vseh, ki pač niso vajeni poslušati na velika čebuljeva ušesa, in ki nečesto plesati pri goslih kaplana Kogejja. Da, da — je pač križ, če začno ljudje izpregledovati, in to še celo skozi «pajčolan lažljivost». In kaj je? Čebulj je sestavil že volilne imenike po novem zakonu, in z grozo v srcu spoznal, da ga bo ravno novi občinski zakon, ki je baje prikojen specialno za jeseniško občino, stresel za vse večje čase s županovega stolčka. Spoznal je, da si njegova stranka ne more priboriti ni enega mandata v občinskem svetu, če ji ga drugi dve stranki prostovoljno ne odstopita. Mislil je, da vsi poznajo sedanje gospodarstvo, in da mora biti vsakemu Jesenicanu — najsi bo domačin ali ne — vse na tem, da se spravi gospodarstvo občine v pravi red. Ali vseeno se nam čudno zdi, da «Slovenec» samo psuje in psuje. Zabukovec je imel drugo taktiko. Čim je videl, da mu kje slaba prede, takoj je ubral milejšje strune, in brenkal in vabil tako mило toliko časa, da je ujel svojega kalina. Na ta način se je tudi dogodilo, da gospodarji sedaj na Jesenicah gospod Česenj z gospo Čebuljo. To «Slovenčevu» psovanje pomeni pač, da so vsi klerikalni petelini slabi diplomatje, sicer pa bi jim tudi ne šla ziva duša v tako past. Vseeno pa svarimo in opozarjamo merodajne osebe, da naj pazijo na Čebuljeve prste in imenike. Čim bodo imeniki razpoloženi — stroga revizija!

Posebno v želodcu leže «Slovenčevemu» dopisniku «tujci — privandraci». Seveda, župniki in sploh vsi duhovniki, ki so kdaj imeli priliko pasti jeseniške backe in kostrune klerikalnega kova, so bili domačini. Tako na primer je bil Zabukovec Čebuljev oče, sedanji župnik mu je pa jerob — to steje tudi v zlahto; kaplan Kogej je Tancarjev brat in Moričev stric, kaplan Čuk je pa sin Savskega petelina Rozmana. To je vsa lepa klerikalna družina in vsi pristni Jeseničani. Ojej, ojej!

Vsaka številka «Slovenca» se prav pošteno norčuje iz Čebulja. Vedno mu očita, da za Jesenice ni napravil ves čas svojega gerentstva drugega, nego da je pobelil klavnico. Poznamo Čebulja kot jako občutnega moža, da si pa pusti toliko dopasti, to se zdi še nam malo preveč. Zato ga moramo vendar vzeti malo v zaščito. Čebulj ni pobelil samo klavnice, on je izpeljal tudi svoj kanal v edini prehod z Jesenic na Savo, in s tem gotovo mnogo koristil občini. Kdor ima nahod, naj se napoti le v predor in izginil mu bo tako hitro, kakor bo izginil Čebulj pri prihodnjih obč. volitvah iz občinske hiše. Škoda bo le za plačo, ki jo dobiva kot gerent. No, mogoče bo pa prihodnji občinski odbor tudi tako dober, kakor je bila portugalska vlada, da mu pusti «apanazo», kakor jo bo dobival tudi Manuel še naprej. Res, neprecenljive so zasluga Čebuljeve za občino, in umestno bi bilo, da prihodnji odbor takoj v prvi seji votira gotovo svoto za spomenik Njemu, gerentu, ki naj stoji ob izlivu njegovega kanala.

Dalje se zaletava «Slovenec» v socialne demokrate, pa ti bodo že sami opravili z njim; klepeče o vodeni glavi kaplana Kogejja, ki baje, mesto da bi pil geruš, piše raje z njim članke v «Slovenca», in se končno zaleti zopet prav pošteno v »Sokole». Ta ptič mu mora biti prav posebno priljubljen, in že radi te velike ljubezni bi bilo umestno, da podari društvo «Sokol» dopisniku diplomu največjega lažnjivega kljukca na svetu. Kar se zgodi na božjem svetu — ne samo na Jesenicah — so krivi tukajšnji Sokoli. Zadnjič je

kaplanu Kogejju počila struna na njegovih goslih — kriv je bil Sokol; zapeljal je Čuk Godomilo — kriv je bil Sokol; mežnarju se je med zvonjenjem vtrgal gumb pri hlačah — kriv je bil Sokol — vspovsod le Sokol in Sokol. Kakšna pa je Čukulada? Vi vsi, ki poznate predsednika, veste, da nikdar ne pride preko njegovih ust kaka kletvica, kaj še kaka pregrešna beseda. Vsi Jeseničani, veste, da zadnjič niso Čuki napadli in posteno maklestili občinskega stražnika, bili so to le Sokoli. Vsem Jeseničanom, Savčanom in Javorničanom je znano, da niso na Javorniku pri Čebularju metali skozi zaprta okna kamenje in streljali iz revolverjev Čuki, ampak da so bili to le Sokoli, malašč zato naročeni od tam z Ruskega nekje. Ne eden Čuk ni tat, ni pijanec, ni pohotnež, ni kvartopirec — vsi so najčistejši vzgled vprav peklenke nedolžnosti. Zakaj vendar še gleda vlada to grdo zalego Ču... Sokolov? Naj stopi s trdo, nego tej kači na glavo, da bo mir pred njo na vse večne čase! Amen!

Iz Gorič nad Kranjem.

V pondeljek, dne 14. novembra t. l. vracam se zvečer ob 7. uri iz Gorič domov v Srednjo vas. Prisedši mimo cerkve in šole čez brv na cesto, katera vodi iz Gorič v Zalog, zastavijo mi tam pot Založani z namenom me v temnem večeru malce prelomastiti.

V tem ogroženem položaju skočim na sosednje polje in zavpijem: «Založani naprej! — v vaši premoči se bojim vas — Založani naprej! — drugače strelim» — (Lojalno pr.pomnim, da sem imel le brezovo pušo — v podobi palice pri sebi — a lojalno pripomnim pa tudi, da sem pred zdijanci res imel strah.) Pristavil pa sem še v tem položaju, kjer se je res slo za mojo kožo — bojim se vas, ker so mi Založani sinoči vse šipe v oknih pobili.

Po Založanih bil sem tožen radi žaljenja časti in lojalno pripoznam tudi, da sem bil danes 2. decembra t. l. pri c. kr. okr. sodišču v Kranju zaradi besedi «bom streljal» in «Založani okna pobili», kar jim nisem mogel dokazati, ker so to velikodušno in junško delo dotičniki opravljali v — temni noči — na tistem brez vsega suma — (res klerikalno junastvo!) — kaznovan na 10 K globe, katero sem nekako ponosno brez ugovora ali pritožbe — kot zame častno prevzel.

V Goričah nad Kranjem 3. decembra 1910.

Fran Gros, nadučitelj v p.

Gospodarski del.

Poljedelske tečaje priredi kranjski deželni odbor tudi to zimo po raznih krajih dežele. Dne 23. novembra t. l. so se o tej stvari posvetovali v deželnem dvorcu pod vodstvom deželnega kulturnega referenta grafa Barbota in v navzočnosti vladnega zastopnika c. kr. deželnega vladnega tajnika dr. Mathiasa voditelji tečajev in predavatelji ter sklenili, da bo predvsem 4 in 5. decembra t. l. tečaj v Studenem. Predavali bodo: o sadjarstvu c. kr. kletarski nadzornik Franc Gombač, o živinoreji, umetnih gnojilih in pridelovanju krme dež. živinorejski nadzornik inž. Jan. Rataj; o zadružništvu dež. zadružni komisar dr. Lovro Pogačnik. Ta tečaj bo vodil g. Gombač. Dne 18. in 19. decembra t. l. bosta tečaja v Št. Vidu pri Vipavi in v K. čah. Predavali bodo isti gospodje, ki se menjajo (polovica en dan v Št. Vidu, drugi dan v Kočab), in sicer o splošni živinoreji deželni mlekarški in živinorejski nadzornik Radoslav Legvart, isti o umetnih gnojilih in pridelovanju krme; o zadružništvu s posebnim ozirom na mlekarstvo inž. Rataj; o sadjarstvu dež. sadj. instruktor Martin Humek. Oba tečaja bo vodil g. Legvart. Na Dolenjskem bosta ista dneva tečaja v Dobropoljah in v Višnji gori. Tudi tu se bodo predavatelji menjali. Predavali bodo: o splošni živinoreji dež. strokovni učitelj Anton Planinšek; o umetnih gnojilih in pridelovanju krme prof. Franc Pengov s kmetiško-fijskih zavodov; o prašičereji ravnatelj kmetijske šole na Grmu Viktor Rohrman; o zadružništvu dr. Lovro Pogačnik. Vodja g. Rohrman. Dne 6., 7. in 8. januarja 1911 bodo predavali, menjaje na Vinici in Adlešičih o vinarstvu in kletarstvu c. kr. vinogradni nadzornik Bol. Skalicki; o sadjarstvu deželni strokovni učitelj Rudolf Zdolšek, o prašičereji in govedoreji ravnatelj Rohrman; o zadružništvu dr. Pogačnik. Vodja Skalicki. Iste dni bo za Gorenjsko in ljubljansko okolico tečaj v Goričanah, ki ga bo vodil g. Legvart. Isti bo predaval o živinoreji, g. Humek o sadjarstvu, o zadružništvu o umetnih gnojilih in pridelovanju krme pa prof. Pengov. Dne 15. in 16. jan. 1911 bo poljedelski tečaj pod vodstvom g. Gombača v Catezu na Savi. Predavali bodo o sadjarstvu g. Humek, o vinarstvu in kletarstvu g. Gombač, g. Legvart pa o prašičereji, um. gnojilih in pridel. krme ter o perutninarstvu. Dne 22. in 23. januarja 1911 bosta tečaja v Žužemberku in v Vavti vasi pod vodstvom ravnatelja Rohrmanna. Predavali bodo v obeh tečajih gg.: Skalicki o vinarstvu in kletarstvu, Rohrman o umetnih gnojilih in pridelovanju krme, Zdolšek o splošni živinoreji in o prašičereji in dr. Pogačnik o zadružništvu. Dne 29. in 30. januarja 1911 bo tečaj v Škocijanu: Predavanje o pašništvu in prašičereji, g. Rohrman; o sadjar-

stvu, g. Humek; o vinarstvu in kletarstvu, g. Skalicki; o zadružništvu, g. Pogačnik. Vodja g. ravnatelj Rohrman. Dne 2. februarja 1911 bo tečaj v Lukovici (sodni okraj Brdo). Vodil ga bo g. Humek, ki bo predaval o sadjarstvu. G. Legvart bo predaval o živinoreji in živinorejskih zadrukah, g. Ratej pa o pašništvu, pridelovanju krme in o strojnih zadrukah. Marca meseca 1911 se priredi poljedelski tečaj pri Sv. Trojici nad Cirknico. Dan se določi pozneje. Vodja g. Legvart, ki bo predaval o živinoreji in živinorejskih zadrukah. Perotninarstvo bo razlagal g. učitelj Zupan. Za kočevski okraj so določeni v aprilu 1911 tečaji v Mozlju, Koprivniku, Starem Logu in Stari cerkvi. Dnevi in na'ančni sporedi se določijo pozneje. Gori novedni dnevi niso neizpremenljivi. Deželni kulturni odsek vabi tem potom vse častite župne urade, slavna županstva in šolska vodstva, da mu nemudoma naznanijo svoje želje ali pomisleke, zlasti z ozirom na morebitne cerkvene prireditve, semnje, volitve i. t. d., in mu naznanijo primerne prostore, ki bi bili za tečaje na razpolago. Kjer ni zadružnih domov, se prosi šolska vodstva, da dajo šolske prostore na razpolago in nadomestijo vsled tega odpadli pouk v četrtak. Svoj čas se bo na posamezne tečaje v listih še vnovič opozarjalo. Od deželnega odbora kranjskega. V Ljubljani, dne 25. novembra 1910. Za deželni kulturni oddelek: F. Klemenčič.

Tedenski sejem v Kranju dne 28. novembra 1910. leta. — Prignalo se je: 166 glav domače goveje živine, 73 glav bosanske goveje živine, — glav goveje živine hrvaške, 2 domačih telet, — hrvaških telet, 77 domačih prašičev, — hrvaških prašičev, — domačih ovac, — hrvaških ovac, — koz, — buš in — bosanski bivol. — Za mesarja je bilo 94 glav domače govede, 69 glav bosanske govede in 36 domačih prašičev. Cena od kilograma žive teže: 88—90 vinarjev za pitane vole domače, 80—84 vinarjev za domače srednje pitane vole, 70—72 vinarjev za nepitane domače vole, 78—80 vinarjev za bosansko goved, 1 K do 1 K 16 vin. za teleta in 1 K do 1 K 08 vin. za prečišče za rejo, 1 K do 1 K 16 vin. za prašiče pitane. — Pšenica K 11— proso K 7-25, rž K 8—, oves K 8-50, ajda K 8-50, repno seme K —, detelno seme 65 K do 68 K, fižol ribničan K 12—, mandalon K 12—, koks 13 50 K, krompir K 4— za 50 kg.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu novembru 1910 je 293 strank vložilo 106.551 K 63 vin. 242 strank je dvignilo 73.701 K 78 vin. 7 strankam se je izplačalo posojil 20.900 K — vin. Stanje hranilnih vlog brez kapitalizovanih vlož. obr. 4.551.561 K 67 vin. Stanje hipoteknih posojil 3.023.332 K 70 vin. Stanje občinskih posojil 474.808 K 28 v. Denarni promet 358.642 K 14 v.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu novembru 1910 je 182 strank vložilo 49.227 K 09 vin. 204 strank vzdignilo 65.997 K 44 vin. 44 strankam se je izplačalo posojil 69.400 K — vin. Denarni promet 443.462 K 82 vin.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu novembru 1910 je 126 strank vložilo 41.929 K 05 vin. 139 strank vzdignilo 49.349 K 64 vin. 6 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 9.600 K. Stanje hranilnih vlog 2.027.321 K 31 v. Stanje hipoteknih posojil 1.546.060 K 36 vin. Denarni promet 184.818 K 49 vin.

Godovi prihodnjega tedna:

4. Barbara, Mihovil, Velika, Ljubomir; 5. Saba, Krispin, Sava, Stojana, Gronida; 6. Nikolaj, Apolinar, Vladovita, Slavič, Borivoj; 7. Ambrozij, Agaton, Višesava, Veselin; 8. Preč, spočetje D. M., Mojslav; 9. Peter Forezij, Sirij, Salvistav, Savica; 10. Loretan-ka M. B. Mehijad, Mra.

Sejmi prih. teden na Gorenjskem:

5. v Kamni gorici, Kamniku in Kranju, 6. na Bistrici v Boh.

Potni spomini.

Dalje.

Bilo mi je, da v par dnevih ondotnega bivanja ogledam kar največ mogoče. Blizal se je večer jesenskega popoldneva, sedem na električno železnico ter se peljem v Simering ali enajsti okraj, kjer leži največje centralno dunajsko pokopališče, katerega prostor zavzemlje 121 ha ali 210 oralov (johov). Pokoplje se na njem letno 20.000 mrličev. Podolgič in počez so speljane široke ceste, po katerih se je moč voziti, med cestami so zopet pota za pešhojo, in med tem so ravne vrste, določene za grobove. S številkami so zaznamovane ceste, pota in posamezne vrste na posebnih tablah.

Ob cestah so zasajena velika drevesa, katera služijo za hlad, sicer je obsajeno celo pokopališče s cipresami, tujami, žajujkami in bogato okinčano s cvetjem.

Grem po njem v počezni smeri, hotoč jo prehoditi od enega obzidja do drugega. Hodim četr ure, a še nisem pri kraju; zapusti me potrpeljivost ter se vrnem proti izhodu. Kar se začuje drdranje vozniških koles. Gledam, kdo vozi, ko je že skoro popolnoma temno. Tedaj vidim mrtvaški voz s krsto, obloženo bogato z venci

in zadaj še kakih šest do osem kočij, zasedenih od pogrebcev.

Prevzame me radovednost, kak je nočni pokop ter stopam počasi za vozovi. V obližju novo sezidane kapele obstoje. Nastavljeni služabniki od pokopališke uprave dvignejo krsto, za njimi se razvrš' duhovnik in pogrebci ter gredo do groba. Duhovnik pomoli običajno molitev, krsto izpuste v jamo, duhovnik pravi: Vzemi, zemlja, kar je tvojega . . . se obrne in sede v voz ter se odpelje. Isto store pogrebci in pogreb v nočni uri je končan.

Da bi zasuli jamo ponoči, nisem videl, pač pa so jo zakrili z deskami. Grobov je vedno 10 do 15 v naprej izkopanih.

Ko se vracam tudi jaz, izgubim izhodno smer med cipresami in drevjem. Tavam in tavam naokrog ter čedalje manj vem, kje se nahajam. Tesnoba obide človeka na samotnem kraju, posebno če je še tujec, ko mu je vse neznano, razne misli se vzbujajo ter premissluje to in ono. Tako blodečega semintja srečam pokopališkega stražnika, kateri me dovede na cesto.

Poleg tega je še več drugih pokopališč, kakor hernalsko, šmelsko. Na centralnem ali sv. Marka pokopališču stoji prenešen obelisk kot spomenik padlih žrtev marčeve revolucije v letu 1848. Nahaja se pa veliko število spomenikov umetniške vrednosti.

Seja občinskega odbora o Kranju

dne 2. decembra.

Zupan otvori ob šesti uri zvečer sejo, konstatira sklepčnost, imenuje overevalcem zapisnika občinska odbornika Zupana in Jagodica ter preide k prvi točki dnevnega reda: Čitanje zapisnika. Občinski odbornik Janko Sajovic predlaga, naj se zapisnik me čita, čemur ugovarja virilist Tomaž Pavšlar, češ, da se vidi, če so v njem navedene vse točke. Na to se prečita pol ure dolgi zapisnik, h kateremu pripomni virilist Fr. Sitar, da ne obsega — dasi je skoro dobesedno po «Gorenjcu» — medklica gosp. Pirca «Ni res», češ, glede dajanja posojila «Posojilnica» na osebni kredit, ter pravi, da naj g. Pirc tisti medklic preklicje. Svetovalec Pirc pojasni Sitarju, da ni napravil tega medklica da je bilo tu poročilo «Gorenjčevu» napačno, vendar pa mima ničesar preklicati. Tukaj ni merodajno «Gorenjčevu» poročilo, temveč občinski zapisnik. Ali naj zupan pošlje popravek p. § 19. Zupan pojasni, da se je tukaj napačno razumelo, na kar se sprejme zapisnik.

Zupan poroča, da so prišle različne prošnje za podpore, kar se izroči fia. odseku, in dopis c. kr. okr. sodnije v Ljubljani glede Miklavčičevih otrok. O njej, da se je napravila električna napeljava za hranilnico ter je to oskrbel, da se lahko takoj priklopi napeljava za eventualno razsvetljavo mestne posvetovalnice.

K tretji točki dnevnega reda: Proračun za leto 1911 poroča svetovalec Krenner. Dohodki znašajo 13.575 81 K, izdatki 55.290 09 K, torej primanjkljaj 41.704 28 K, kateri se bo v dokladami na direktne davke, doklado na pivo, užitninsko in vodovodno doklado ter prihranki pokrili. Se odobri.

K poročilu finančnega odseka poroča svetovalec dr. Val. Štampihar. Dovolji se kulturnemu zavodu «Glasbeni Matici» za tukajanje glasbeno solo 600 K podpore. Dovolijo se draginske doklade učiteljem Fr. Ivancu 150 K, Alojziju Novaku 150 K ter učiteljicam Janji Miklavčič in I. Mal'y po 100 K, Mar. Rooss 80 K. Učitelj V. Rus, kateremu se je prejšnja leta tudi dala ta doklada, letos ni prosil zanjo, ker je član obč. odbora, vendar prosi, bi se porabila ta svota v korist njegovim kolegom, kar se je tudi zgodilo.

Poročilo policijskega odseka poda odbornik Makso Pirnat. Glede sprejetja v občinsko zvezo Franca Kayčiča naj se se natančno poizve, če biva res že deset let v občini ter naj se o tem sklepa prihodnjic. Ne ugovarja se prošnji g. Fr. Holzbackerja za podelitev koncesije za izvrševanje zobotehniške obrti in prošnji g. Fr. Kura'ta za podelitev sijakarske koncesije. Gostilničar Fr. Kurait je prosil, naj se določi meje za postavljanje voz na občinskem svetu poleg njegove in Reboljeve gostilne. Sestavila se je komisija, ki je to spoznavala s strankami določila. Srejme se predlog, naj se o tem sestavi zapisnik, katerega naj podpisajo zainteresirane stranke. Poročevalec prečita prošnjo intenzivna Křvanca glede določitve prostora za sabavno podjetja, na kar se sklene ta prostor, preložiti iz Pungrada zunaj mesta. Za sankanje se dovoli pot proti Suhadolniku. Tomaž Pavšlar predlaga, naj se skrbi za pot ob kostanjih za pešce in odbornik H. Křivanec, naj se postavi tja redarja, ki bo poleg drugega pazil tudi na to, da se ne bo sanjkalo po državni cesti, ker je to kaznjivo. — Ugovarja se prošnji gostilničarja Jern. Rutigaja, da bi smel imeti gostilno odprto do ene ure ponoči, ker prihajajo k njemu prekupovalci sile z zadnjima vlakom ter tam ostajajo. — Prošnji Mar. Bizjak za podelitev koncesije za prodajo molitvenikov, podobic in koledarjev posebno na sejnih se ne ugovarja.

Sprejme predloge tržnega odseka — poročevalec svetovalec Krenner — da se dovoli višji vinozdr. Antonu Koroscu za ogled živine remuneracija 800 kron od 1. julija 1910 naprej, da se

Rabite,

če imate nahod, če ste hripavi, zasliženi in težko dihate, Fellerjev fluid z znamko «Elsafluid». Prepričali smo se sami pri bolečinah v prsih, v vratu i. t. d., o njegovem sdravilnem in kašelj tolažečem vplivu. Tucat za poskušnjo 5 kron, dva tucata 8 kron 60 vinarjev franko. Izdelujega le lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsin trg št. 264 (Hrvaško

mu dedeli kot izvedenca hišnika iz klavnice, glede kolibe, ki jo rabi za vpisovanje za ogledne liste, se bo pozneje kaj napravilo, ker se sedaj v zimi itak ne more graditi.

Občinski odbornik Janko Sajovic poroča, da prosí godba gas. društva za večje sobo ter predlaga da se to dá, vendar proti mesečnemu plačilu štiri krone. Virilist Tomaž Pavšlar stavi dodatni predlog, neč se godba kolikor mogoče kmalu preseli kam drugam, kar se sprejme.

V odbor podružnice «Glasbene Matice» v Kranju se izvolila kot zastopnika občinskega odbora gosp. dr. Edv. Savnik in Ciril Pirc.

Virilist Tomaž Pavšlar stavi predlog glede regulacijskega načrta, naj se ta nemudoma izvrši in da se to omogoči, se mora poklicati vse prizadete na dogovor ter se izdela načrt z ozirom na želje interesentov. — Obč. svetovalec Pirc pravi, da ne bo glasoval za ta predlog, ker se je vse potrebno za načrt že izvršilo. Definitivno sicer ne, ker tega tudi zakon ne dopušta, vendar pa je to, kar g. Pavšlar zahteva, storil že prejšnji obč. odbor in je sedanja zahteva Pavšlarjeva brezpotrebna. Obč. odbornik K. Křivanec se ne strinja z mislimi g. Pavšlarja. Prvi načrt naj se izvrši stvarno brez ozira na druge, šele potem naj se razstavi in upoštevajo želje interesentov. T. Pavšlar je mnenja, da se veliko več da doseči, če se z ljudmi prej pogovori, ker inženir tudi ne more vsega vedeti in meščani se odločijo. On vè pač, kar se tiče risanja, želja strank pa ne vé. Če se bo šele potem obravnavalo z ljudmi, se bo stvar preveč zavlekla. Župan da predlog vir. Pavšlarja na glasovanje. Predlog propade, glasovali so zanj štirje.

Drugi predlog vir. Tomaža Pavšlarja glede kanalizacije: Nemudoma naj se prične s kanalizacijo mesta Kranj. Ta bi se že lahko izvršila obenem s pokladijem vodovodnih cevi, kar se pa žalibog ni zgodilo. Svetovalec C. Pirc pravi, da tudi za ta predlog ne bo glasoval, kajti že prejšnji obč. odbor ni imel koncesije za kanalizacijo zaradi sanitarnih ozirov in ni smel tega izvršiti sočasno s pokladijem vodovodnih cevi. Načrti so že napravljivi in leže pri deželni vladi. Kakor hitro bo vodovod izpeljan do Čirčič, bo stvar rešena. Za ta predlog ni glasoval nihče.

Tretji predlog Tomaža Pavšlarja, da naj se uredijo skandalozno slabe mestne ceste. Odbornik Křivanec omenja posebno slabo cesto s koledvora na most, katere pa ni občinska, bi se sporazumno z deželo popravilo takrat, ko se bo uredila pet čez most. Svetovalec Pirc pravi, da so ceste res v slabem stanju, vendar se pa tega ne more izboljšati kar nenkrat. Treba napraviti načrt ter popraviti najprvo najslabše, potem ostale, kar bo trpelo več let. Nekaj v tem oziru stori tudi lahko elepsvalno društvo. Sprejme se predlog, naj se predlog g. Pavšlarja odstopi stavbenemu odseku, ki naj ga pretrese in poroča v oni prihodnjih sej.

Župan prosí, naj se dovoli napeljava električne luči tudi v osvetlovalno sobo, kar se sprejme, ter zaključí ob 7.55 zvečer sejo.

Umetnost in književnost

Antibarbarus. Spisal dr. Jos. Tominšek. Ljubljana 1910. Založil L. Schwentner. Cena K 1.20 v. Proti barbarščini v slov. jeziku se bori pisatelj v šestih člankih, ki so združeni pod omenjenim naslovom. In barbarščine je v slov. jeziku res od leta do leta več; saj nimamo nikakega merila in motrila za pravilnost in lepoto našega jezika. Naša knjižica določa najprej v uvodnem članku spošna načela, ki lahko služijo za podlago vsake prave jezikovnih prikazni; potem so v posameznih odstavkih obdelana razna pereča vprašanja (opozarjamo na aktualni članek o pisavi kranjskih in drugih lastnih imen!); kjer je treba, so podana ostro začrtana pravila, ki so povse nova, posneta iz duha in razvoja našega jezika. Razprave so oprte na bogati snovi, a so pisane lahkotno in često naravnost zabavno. Do dejano kazalo olajšuje porabo.

Slovenski kmečki koledar za leto 1911. Uredil Vekoslav Spindler. Izdala in založila Narodna založba v Celju. Cena 1 K, po pošti 1 20 K. Priporočamo.

Spako. Satire, humoreske in drugo. Spisal dr. Valentin Korun. V Ljubljani 1910. Natisnila in založila Ig. pl. Kleimayr & Ferd. Bamberg. Strani 182. Na čelu svoji knjižici je postavil postavil pisatelj znan Horacijev verz: Ridemtem dicere verum quid vetat? (Smeje se povedati resnico kaj brani?) Res, marsikatero resnico, tudi bridko, nam pove pisatelj; znanje, ki jih srečuje na cesti življenja, nam slika z vsemi njih slabostmi, pomamljivostmi; baš njih slabosti mu dajejo gradivo za njegove satire, humoreske. A kaj mu homo zamerili, ker vemo, da tega ne dela iz hudobnosti; on neče škodoželjno razkrinkavati raznih oseb, le na njih smešnost nav hoče opozoriti. Pa še eno moramo pibiti. Ne izvzame tudi sebe; satirično ost naperi tudi proti lastni osebnosti. No, kdor se ponorčuje iz samega sebe, ima pravico, da nam pove kako smešno tudi od drugih, seveda v prijetni, humoristični obliki. Zbirka obsega 16 kratkih humorističnih črtic; in sicer: Moje letovanje, Snujem novo društvo, V koga sem se zaljubil, Hevo iz Leander, Do smrti tvoja, Kandidiram, Parabola, Grobar Jakež, Domenek o valčkih, Spominski verz na Kredarici,

Janez na razpotju, Budoar naše Minke, Bolezen profesorja Omahna, Vaska idila, Zomin M.rko, Moj Rjavček. Iz navedenih naslovov je možno približno posneti, v kakih mejah se gibljejo in kakih predmetov se tičejo pisateljeve kratkočasnice. Kdor se rad smeje, pa naj vzame zbirko v roke; za malo denarja se mu tu nudi obilo lahkega, preprostega in zdravega kratkočarja. Beri, pa se prepričaj, da smo govorili resnico!

V Kranju, dne 3. decembra 1910.

Enoten češki klub. Češki poslanci so se združili v enoten klub ter se je klub že konstituiral. Predsednik je bivši trgovinski minister Fiedler.

Trgovinsko pogodbo med Avstrijo in Srbijo je vlada predložila državnemu zboru. Ta pogodba dovoljuje Srbiji uvoz mesa od 15 000 zaklanih goved in 50 000 prešitev na leto, ob taki carini kakor za živo živino. Vlada hvali to pogodbo na vse pretege. V resnici je ta množica mesa tako neznatna, da ni ne za Avstrijo, ne za Srbijo velikega pomena.

Na Portugalskem so konfirirali samostanska posestva. Država je dobila pri tem 146 milijonov pesetov, t. j. skoraj 140 milijonov kron. Mnogo denarja in v tako mali državi.

Novi ruski minister za zunanje zadeve. Imenovan je ministrom za zunanje zadeve na Ruskem Sergij Dimitrijevič Sasonov. Do sedaj je opravljal te pose Izvolski. Sasonov je menda najmlajši zunanji minister v Evropi, ker ima komaj 45 let. Služil je pri poslanstvu v Londonu, pri Vatikanu je bil 10 let. Sasonov je poročen s sestro žene ministrskega predsednika Stolypina.

Papež Pij X. pripravlja novo naredbo, s katero se ima duhovnikom prepovedati vsaka bodisi direktna ali indirektna udeležba pri finančnih podjetjih. Izvzete pa so pod duhovniškim vodstvom stoječe konsumne zadruge, posojilnice i. t. d. Gospodje duhovniki so se torej morali že precej pridno baviti s finančnimi špekulacijami, če se zdi papežu ta prepoved potrebna.

Francoški poljedelski minister hoče odpraviti carino na koruzo in krompir, ker ne zadoštuje domači pridelek.

Angleška vlada se je odločila za razpust parlamenta in za nove volitve, ker ni mogla doseči sporazuma z lordi radi preosnove gospodarske zbornice. Asquith ima sicer v parlamentu sedaj precej močno večino in pravzaprav je nekoliko nesporno izzivati nove volitve, od katerih ne more pričakovati posebno velike izpremembe. Če znaša njegova večina nekoliko glasov večalimanj, je stvarno precej vseeno. Zdi se pa, da od kralja ne more dobiti zagotovila, da potrdi nameravane demokratične zakone zoper gosposko zbornico, če ne pokažejo nove volitve, da ima vlada v tem vprašanju večino volilcev za sabo.

Novičar.

Naprednim članom c. kr. kmetijske družbe kranjske! Dozvedna zmaga nasprotne stranke pri volitvah v odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske ne more izpremeniti ničesar na dejstvu, da je se danes v tej korporaciji večina članov naprednega mišljenja. Tem manj pa se imajo nasprotniki veseliti te zmage, ker se volitve ni udeležila niti ena četina vseh članov in ker so se od nasprotne strani uporabljala sredstva dvomljivega značaja ter se je celo oficijelno od strani družbinega vodstva odvrčalo naše pristaše po podružnicah od udeležbe na občnem zboru. Radi tega razglasa podpisani izvrševalni odbor, da naj velja za strankine pristaše načelo, da naj ne izstopajo iz kmetijske družbe niti kot člani, niti naj ne odlagajo mest kot podružnični funkcionarji. Dolžnost pristašev narodno-napredne stranke je, da se kmetijske družbe tem čvrsteje oklenejo in delujejo ne glede na sedanji slučajni izid volitev nadalje neumorno za nje prospeh in napredek. V Ljubljani, 24. novembra 1910. Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

Volitev v delavsko zavarovalnico proti ne-godnam v Trstu. Volitve za to zavarovalnico so razpisane za 29. december in bodo volilni opravilci dobili te dni glasovnice. Letošnje volitve bodo posebno važne, ker se bo volile razsodišče. Opozarjamo vse opravilce, naj dobro shranijo glasovnice. Zeleti je tudi, da bi se delavci za te volitve bolj brigali, kakor prejšnjih let. Razmere v tej zavarovalnici se vnebovpijoče. Delavci in gospodarji vplačujejo ogromne svote, a če se slovenskemu delavcu kaj primeri, ne dobi ničesar, dočim se tržaska gospoda masti z njegovim denarjem. Sploh je čudno, da se delavstvo ravno za ta zavod, ki je za delavce največjega pomena, tako malo briga.

Sedemdesetletnico obhaja danes v Ljubljani upokojeni gimnazijski profesor Maks Pletersnik, kateri zavzema odlično mesto med slovenskimi vzgojitelji in ki si je postavil nesmrten spomenik s svojim slovensko-nemškimi slovarjem. Učiteljski zbor naše gimnazije je gospodu Pletersniku brzojavno čestital k njegovi sedemdesetletnici. Odličnemu pedagogu, pisatelju in vzor-značaju kličemo tudi mi: Na mnogo leta!

Slomškarja in nje kultura. Kako krasne sadove rodi klerikalna vzgoja, nam jasno priča sledeče pismo, katere je poslal neki Slomškar, ki ni imel niti toliko poguma, da bi se podpisal, dežel-nemu poslancu in učitelju g. Ganglu, ki je kakor znano kandidiral za državnozbornskega poslancu na Dolenskem. Priobčujemo pismo dobesedno: «M. T. F. Zivio! slavnemu, propalemu državnemu poslancu!! Ali si zdaj sit?! Triller se je v zbornici zaletaval nekaj v jeruzalemske romarje, češ, da zapravljajo denar. Kaj pa ti, ali ga nisi za volitve zapravljaj še bolj po neumnem! Oni imajo od romanja vsaj nekaj, ti pa od sto in sto pisanih plakatov čisto nič — pač veliko blamažo. Skodoval si sebi, povrhu pa tudi kranjskemu učitelstvu. Zbog tvojega in tvojih trabantov rovanja smo — kakor se kaže — od regulacije plač zopet par sto kilometrov bolj oddaljeni. Ni zameriti poslancem S. L. S., da se za regulacijo nikakor ne morejo ogrevati. Tebi seveda to nič ne škoduje. Toda misliš, da smo drugi tudi vsak dan pečenke siti, kakor si je ti?! Ti si prokleti kozel, ki pomagáš regulacijo le ovirati. Sedaj nam reguliraj sama, če moreš! Sicer si pa en osel, politični otrok, ki se upaš iti v boj proti Jarcu. Kje so zdaj tiste stotine rok, ki so se na vsakem tvojem volilnem shodu vzdigovali? Kje so! V tiskarni lažnjivega «Slov. Naroda». Ti in tvoji somišljeniki ste coklje regulacij. Čimprej vas vzame hudič, boljša bo konstelacija regulacije. Si li tako neumen, da misliš, da bo slovensko ljudstvo dovolilo izboljšanje svojim največjim nasprotnikom!! Kaj boš ti storil s človekom, ki te bo psoval? Ali ga boš pogostil zato! Mislim, da ne! Vendar upam, da se klerikalni poslanci pač ne bodo ozirali na par brezverskih hujskačev, ki imajo za svojega patrona Ferrerja. Bodo že pristi boljši časi za nas brez vas! Servus, propali državni posranec! Bivši liberalni učitelj na Goranjskem. «Slomškarji so v resnici lahko ponosni na take tovariše. Občinstvo pa mislimo, da si bo lahko samo ustvarilo jasno sliko duševnega obzorja teh kreatur.

Naša čitalnica v Ljubljani. Pevski zbor kranjske čitalnice nastopi pri jutrajnjem prvem koncertu pevske „Zveze“ v Ljubljani z dvema pesmama. Najprej zapoje po O. Devu harmonizirano „Barčico“, narodno pesem iz beneške Slovenije. Skladba je ljubka v melodiji, kratka in lahka pri izvajanju ter mestoma efektna. Besedilo pravi, da se ob benečanski obali poslavlja in odpravlja za vedno v širni svet mlad fant, po katerem joče zaljubljeno dekle. Trdo in neizprosno je njegovo srce, zato sklepa: „Nazaj ne pridem nikoli več, naj ljubezen v kraju bo!“ — E. Adamičev mešan zbor „Zaman pod oknom“ stavi zlasti na moška grla na raznih mestih prav mnogo sitnih in kočljivih zahtev. Tekst te pesmi je preveden v slovenščino iz nižjerenskega narodnega speva. Mladenici pride zvečer v vas k svojemu dekletu s prošnjo, naj mu odpre dver. Dekle ga odločno zavrne. „Studena sapa in mrzel večer bosta zamorila v meni ves plamen vroče ljubezni; daj, daj, odpri mi dver!“ nadaljuje zaljubljenec zdaj prneče, zdaj grozeče. Dekle zapira okno in mu veli: „Če ti ugasne ljubezen — naj, pojdi domov in v kraj! S ponovnim izgubljaočim se medsebojnim pozdravom „Lahko noč“ se ločita. Ta skladba je zasnovana tako, da sledi moškemu zboru mešan zbor, temu pa trigen glasen ženski zbor in obratno; konec je šestero-glasen. Ti dve pesmi doslej v Ljubljani še nista bili peti. Kdor se pelje h koncertu popoldne in izstopi na kolodvoru v Šiški, ne zamudi prav nič, ker se prične koncert v „Narodnem domu“ šele ob pol petih. Vseh pevcev in pevk nastopi 54, kar je za Kranj že precejšnje število. Oba zbora sta dobro naštudirana. Omeniti pa se mora, da je ta čas pevskim zborom za nastope najneprikladnejši, ker zimski čas nič kaj dobro ne upliva na čistost glasov in ker so se v pevskih zborih pevske skušnje šele dobro pričele. Želimo čislanim pevkam in pevcem vso srečo na pot! S. d.

Glas iz občinstva. Kakor se čuje je mestna občina kranjska dovolila sedanjemu lastniku elektrarne postaviti droge ob cesti mimo pokopališča do kokriškega mostu. To se je tudi zgodilo in, kar odkrito moramo priznati, ne baš v olepsavo mesta in njega okolice. Drogi štrle v zrak kakor kake vislice, ki samo še čakajo žrtve. Pa naj bi to že bilo. A govori se, da je bila kompenzacija za to razsvetljava, ki jo je lastnik elektrarne obljubil brezplačno ob tej poti. Pa ni duha ne sluha o kaki luči, pot samanesebi je pa tako temna in v slabem vremenu, kakršnega smo imeli baš zadnji teden, naravnost neoparabna. Do pol sedme ure zvečer je saj kos pota ob tiskarni razsvetljen a ko ugasnejo tudi tam luči, leže težek, neprodirljiv mrak, oziroma tema, na ves ta okraj. Prosimo torej sl. mestno občino, da bi se nekoliko pobrigala tudi za dobrobit ljudi izven centra mesta ob periferiji, bodisi da spomni mudno električno upravo na njeno dolžnost, bodisi da sama postavi kako svetilko ob imenovani poti. Hvaležni ji bomo vsi za to!

Orkester «Sloga» je priredil v nedeljo zvečer ob 7. uri v gostilniških prostorih gospe Marije Mayrjeve koncert ob pogrntjenih mizah. Da je orkester, ki ima sedaj ustanovo slovanskega orkestra, šel s koncertnega odra v javni lokal, moramo odobravati kot jako srečno misel. Saj je

Popolnoma varno in najbolje naložite svoj denar v

Kmečki posojilnici v Ljubljani

(nasproti Figovca :: v lastni hiši :: Dunajska cesta.)
Kmečka posojilnica v Ljubljani podpira kmetovalce in je pravi kmečki denarni zavod.

Vloge se obrestujejo po $4\frac{1}{2}\%$.

II V kmečki posojilnici je naloženo :: že nad 20 milijonov kron. :: II

Rezervni zaklad čez 400.000 kron.

Za varnost pa še neomejeno jamči nad 3000 članov. Kmečka posojilnica je edin slovenski denarni zavod, ki je vpeljal hišne nabiralnike vlog. 26-23

Kmečka posojilnica sprejema hranilne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

PREMERL & JANČAR

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 20.

Lastni izdelki 76 12-10

oljnatih barv, lakov

firmšev in steklarskega kleja. Velika zaloga kemičnih in rudninskih barv. Barve za umetnike. Vse potrebščine za slikarje in pleskarje. **Točna postrežba, cene nizke.**

Za obilna naročila se priporoča

Premrl & Jančar

trgovina oljnatih barv na drobno in na debelo.

89 12-5

Obvarovati živino pred boleznijo je lažje

kakor bolno živino ozdraviti. Priporočamo

MASTIN

dosedaj edino maščolno varnostno sredstvo, ki je izdeluje **doktor pl. Trnkóczy.**

Mastin se dobiva pri vsakem trgovcu.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 49 52-43

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

Ceniki na zahtevanje zastoj.

G. Tönnies

v Ljubljani 52-2 9 183

tovarna za stroje, železo in kovinolitarna priporoča kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa. Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Motor je za bencin in surovo olje, najcenejša gonilna sila.

Naznanilo in priporočilo.

Uljudno naznanjam p. n. slavnemu občinstvu v Kranju in okolici, da sem zopet prevzel dobroznano

gostilno v Rakovici

kjer bom točil samo **pristna, naravna vina.**

Ob nedeljah popoldne se bodo dobivala tudi gorka jedila.

Za mnogobrojen obisk se udano priporoča

265 2

gostilničar Indihar.

Martinova oesta 20

Postaja /e električne cestne

R. Lang

Martinova oesta 20

železnice pri šentpeterski cerkvi. 180-19

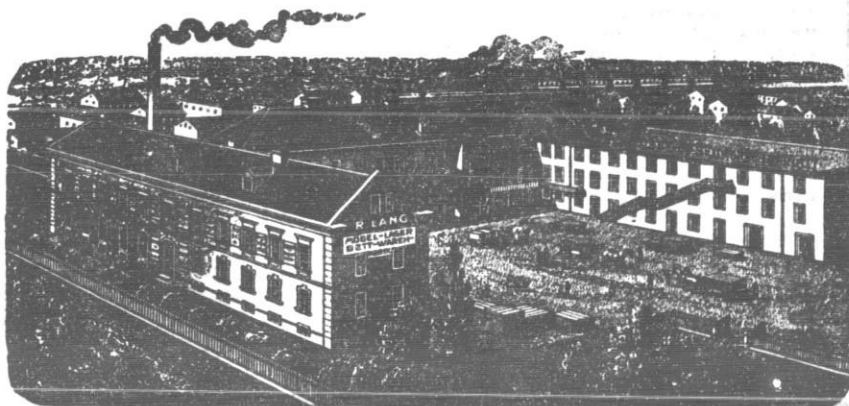
LJUBLJANA ::: Zalagatelj društva c. kr. avstr. drž. uradnikov

Bogata zaloga / hitra vsako vrsto v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špeciiliteta: Gostilniški stoli.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozilki po vsaki ceni.

Modrool iz žilnatega omražja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo; postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obedni miza, stensko ogledalo.

Špeciiliteta v ne-vestnih balah. Veliki prostori, prtilično in v i. nadstropju. Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Najbolj varno naložen denar v celem političnem kranjskem okraju!!

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge po

7 26-28

Splošni rezervni zaklad (lastno premoženje) nad **246.000 kron.**

Koncem leta 1909: Stanje hranilnih vlog nad 4,550.000 kron, posojil na zemljišča 2,960.000 kron ter posojil občinam 484.000 kron.

Ta najstarejši denarni zavod v Kranju uraduje na rotovžu vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne, ob smanjih in tržnih dneh pa tudi od 2. do 4. ure popoldne.

4%

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje hranilnica iz lastnega. Narasle in nedvigljene vložne obresti pripisuje h kapitalu vsakega pol leta — to je dne 30. junija in dne 31. decembra — ne da bi bilo treba vlagateljem se zglasati radi tega pri hranilnici.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina Kranj z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Da so hranilne vloge res varne, priča zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Hranilnica posoja na zemljišča po 5% na leto in na amortizacijo v 36 letih, tako da na primer dolžnik v teku 36 let popolnoma poplača posojilo 100 kron z obrestmi vred, ako plačuje vsakega pol leta po 3 krone.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih hranilnic in posojilnic kot gotov denar, ne da bi se prekinilo obrestovanje.

šivalni stroji

za vse le mogoče šivalne namene.

Dobe se v vseh naših prodajalnah.

SINGER Co., akcijska družba šivalnih strojev. 85 42-38

Podružnice povsod. Podružnice povsod. **Kranj št. 53, nasproti c. kr. pošte.**

Opozorjamo

na novo vrsto valjanih „Pekatal“, ensko doma delanim za juho in prikuho. Dobljajo se le v rumenih ovojih po pol kilograma v najfinjših kakovostih z našim pisom in sliko:

„Štirje rumenjaki“ 72 43-39
„Osem rumenjakov“.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivoga dobrega puljenega 2 K, boljsega 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80; belega 4 K; belega, puhanega K 10 b; 1 kg velefinoga snežobelega puljenega 6 K 40 h, 8 K; 1 kg puha, sivoga 6 K, 7 K; belega 5 finoga 10 K; najfinjši prsni puh 12 K. Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Izgotovljene postelje

iz gostonitega, rdečega, modrega, belega ali rmenega nankinga, **pernica**, 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnikoma, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napolnjen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljnim perjem 16 K; **napol puh** 20 K; **puh** 24 K; **samo pernice** po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; **zglavnice** 3 K, 3 K 50, 4 K; **pernice**, 200 cm dolge, 140 cm široke, 13 K, 14 K 70 h, 17 K 80 h, 21 K; **zglavnice** 90 cm dolge, 70 cm široke 4 K 50 h, 5 K 20 h, 5 K 70; **spodnje pernice** iz mo nega, črtanega gradla 180 cm dolge, 116 cm široke 12 K 80 h, 14 K 80 h.

Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljena je zamena. Za neugajajoče se denar povrne.

S. Benisch, Dašenec št. 821, Češko.
Obsežni ceniki zastoj in franko. 192 50-15

Za trpeče na želodcu!

Vsem onim, ki so si nakopali po prehlajenju ali prevržljivi želodcu ali po zavžitju pomanjkljive, težko prebavljive, pregorke ali premrzle jedi ali po neenakomernem življenju bolezen v želodcu, kakor:

Želodčni katar, krč v želodcu, bolečine v želodcu, težko prebavo ali zasliženje se priporoča s tem dobro domače zdravilo, čigar izvrstni učinki so preizkušeni že mnogo let. To je

zeliščno vino Huberta Ullricha.

To zeliščno vino je pripravljeno iz izvrstnih, zdravnih zelišč in dobrega vina ter okrepča in poživlja prebavni sistem organizma človeka. Zeliščno vino odstranjuje motenje v prebavi ter učinkuje pospešujoče na stvaritev nove in zdrave krvi.

Pri pravočasni uporabi zeliščnega vina se zadušijo ponavadi želodčne bolezni že v kali. Nikar naj bi se torej ne zamujalo, rabiti ga pravočasno. Pojavi, kakor: **glavobol, kolcanje, zgaga, napihovanje, slabost z bruhanjem**, ki nastopajo pri zastarelih želodčnih boleznih tem silneje, nehalo večkrat ze po parkratnem pitju.

Zaprtja in njega neprijetne posledice, kakor **tesnobe, bolečine radi kolike, utripanje srca, pomanjkanje spanca**, kakor tudi zastajanje krvi v jetrih, vranici, in v okrožju sedalnih žil (hemeroide) se odstrani po zeliščnem vinu včasih jako hitro, zeliščno vino **odstranjuje neprebavljivost** in neprebavljive snovi iz želodca in čreves.

Slabotno, blede lice, krvno pomanjkanje, pojemanje moči so večidel posledice slabe prebave, pomanjkljivega krvnega sestajanja in bolnega stanja jeter. Pri pomanjkanju slasti v spremstvu živčne utrujenosti in slabega razpoloženja, kakor tudi **vednem glavobolu in brezspalnih noči**, ginevajo večkrat osebe. **Zeliščno vino** daje oslabei življenski sili nov impulz. Zeliščno vino zvišuje slast, pospešuje prebavo in prehrano, vzpodbuja izmenjavo snovi, pospešuje krvno rast, pomirjuje razburjene živce in daje novo **veselje do življenja**. Mnogoterja priznanja in zahvalna pisma to dokazujejo.

Zeliščno vino se dobiva v steklenicah po K 3- in K 4- v vseh lekarnah v **Kranju, Kamniku, Škofji Loki, Radovljici, Trzinu, na Jesenicah, v Idriji, na Vrhniki, v Litiji, v Ljubljani** i. t. d., kakor tudi v vseh večjih in manjših krajih Kranjske in Avstro-Ogrske sploh. Tudi razpošiljanje

lekarne 3 in več steklenic v vse kraje Avstro-Ogrske.

Pred ponaredbami se svari!

Zahteva naj se izrecno

Huberta Ullricha zeliščno vino

Moje zeliščno vino ni tajno sredstvo; snovi so: Malaga vino 450,0, vinski spirit 100,0, glicerin 100,0, rdeče vino 240,0, jaržebinka 150,0, sok češnje 320,0, fenhel, janež, ameriška korenina, encijan, kalmus po 10,0. Te snovi naj se meša. 219 18-4

Zaradi pomanjkanja prostora in prevelike zaloge se prodaja vse spodaj navedeno blago po lastnih tovarniških cenah. Čitajte!!!

Emajl-posoda, steklenina vseh vrst, porcelan, šipe, dijamanti, oljnate in suhe barve ter vsa kuhinjska posoda.

Edino graviranje stekla na Gorenjskem

Graviranje v steklenice se izvršuje pri večjih naročilih popolnoma zastoj!

Zopet ceneje! Zelo važno za gg. uradnike in privatnike!!

Trboveljski premog

dobavljam zajamčeno brez smeti in kamenja kakor nikjer drugod. 100 kg 3 K, pri odvzemu celih vozov 100 kg 2 K 85 vin. Pri stalnem odjemu še poseben popust. Dovošiljam na željo vsakomur na dom.

Za železnice in uradnike še poseben popust.

Pozor! Za božič!

Važno za vsakega!

Priporočam svežo moko iz Majdičevega mlina, rozine, vinske jagode, civebe, med, orehe ter vse

špecerijsko blago

Pozor!

Morsko travo za sedlarje cenejše kakor vsaka druga trdka. Kar se tiče postrežbe in poštenosti sem že vobče znan, ker sem preje služboval pri

K. Pupp

nasl. Likozarju. Izdelujem in popraviljam vsa steklarska dela cenejše kakor vsaka druga trdka v Kranju.

Obenem uljudno priporočam tudi najfinjši **salonski petrolej**

ki je znan, da je boljši in ga manj pogori, jamčeno po istih cenah kakor vsaka druga trdka v Kranju.

Zagotavljam še enkrat cenj. občinstvu iz mesta in dežele najnižje cene in najpoštenjšo postrežbo ter se priporočam z edilnim spoštovanjem

Iv. Evg. Potrebin.

Iv. Evg. Potrebin, Kranj, Glavni trg v sredini trgovin Omersa in Savnik.

še po velikih mestih malo ljudi, ki bi hoteli brez pijače presedeti nekaj ur in se naslanjati samo ob zvokih ubrane godbe. Zdi se, da želi godbeni klub pritegniti tem načinom nase tudi take poslušalce, ki doslej še niso prihajali k godbenim prireditvam. Za izvajajoče je sicer tak nastop mnogo težavnejši, a ima to dobro, da polagoma privabi občinstvo iz gostilne v koncertno dvorano. Začetek je storjen in trditi se sme, da je bil obisk dokaj povoljen. Dobra volja se je naselila med navzoče takoj v pričetku in je trajno ostala v njih sredini še po zaključku koncerta. Izvajanje koncertnih točk je ostalo ves čas na višini. Poznamo natanko vse igralce, zato se ne čudimo, da so v igri in prednašanju od nastopa popolnejši. Dirigent, konservatorist g. Ž. Poljšek je vnel orkester donove finise in zato prerodil in poživel godbeni zbor. „Pri klavirju je bila gospa A. Pirnatova“ bi rekel skladatelj Emil Adamič, ki da tako oceno samo najboljšim spremljevalcem na klavirju. Njej veljaj ta izredna pohvala tudi od naše strani! Na krilnem rogu se je odlikoval sploh, posebno pa še o eni točki, g. kapelnik A. Wlassak. Če bi bilo mogoče poleg tolkal, ki so se zadnji čas uvedla v „Sloga“, dobiti še nekatere igralce na pihala, bi bilo orkestru le v korist in izpolnitev. Vse nam je bilo všeč, samo vspored je bil prepoln veselin točk; par resnejših skladb prija poslušalcem tudi v gostilni. Pa še nekaj! „Sloga“, ne zabi, da so slovanske skladbe tudi lepe! Ali mar ne! . . .

V ljudski knjižnici „Narodne čitalnice“ v Kranju se je izposodilo v mesecu novembru t. l. v 217 slučajih 630 knjig, lansko leto pa v istem času v 105 slučajih 348 knjig. — Knjige se izposojujejo ob sredah in sobotah od pol 8. do pol 9. ure zvečer, v nedeljah pa od 11. do 12. ure dopoldne in sicer članom „Narodne čitalnice“ brezplačno, nečlanom pa proti pristojbini 40 vin. letno.

Predavanje g. prof. Franc Dolžana „O vodilnih mislih descendenčne teorije“, se vrši danes zvečer točno ob pol 9. uri v dvorani „Narodne čitalnice“. Vsebina je jako zanimiva in vsakomur koristna. Vstop prost.

Miklavžev večer za velike otroke, ki se vrši v sredo, dne 7. decembra t. l. točno ob pol 9. uri zvečer v prostorih tukajšnje „Narodne čitalnice“ pri pogrnjenih mizah, obeta postati pravi družabni večer. Točno ob določeni uri bo nastopil sv. Miklavž s sijajnim spremstvom angeljnov, parkeljnov, Metasta in sv. Antona, prepričan se bo o znanju verskih resnic ter potem obdaril dobre z dobrimi, slabe s slabimi. Po odhodu sv. Miklavža se odpre običajni plesni večer, pri katerem svira sekstet tukajšnje godbe prostovoljne požarne bramb. Vstopnina za člane 60 vinarjev, za nečlane 1 K. Darila, z natančnim naslovom, naj se blagovoljivo posiljati g. Francu Crobathu ml. v trgovino ali pa na dan prireditve v čitalnico.

Miklavžev večer za otroke priredi tukajšnja „Narodna čitalnica“ rodbinam svojih članom v pondeljek točno ob pol 7. uri zvečer.

Drugi plesni večer, ki se je vršil preteklo soboto v tukajšnji „Narodni čitalnici“, je nudil vsakemu obiskovalcu mnogo prav neprilijene zabave. Obisk je bil prav dober, plesalo je 18 parov ob zvokih seksteta tukajšnje godbe prostovoljne požarne bramb. Ples je vodil naš stari aranžer g. Franc Crobath ml. z znano spretnostjo. Upamo, da nas slav. čitalniški odbor v kratkem zopet razveseli s tretjim enakim večerom.

Odlikovanje. Predelavec v smodnišnici v Kamniku, Fr. Gams, je dobil častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje.

Nesreča ali zločin. 20. m. m. zjutraj je našla Doroteja Polajnarjeva 50 letnega posestnika Blaža Savša iz Bašlja, okraj Kranj, ne daleč od njegovega stanovanja mrtvega v nekem jarku. Savš je 19. m. m. pri posestniku Janezu Markunu v Bašlju kral prašiče, odkoder je šel menda proti domu. Sodnijska preiskava bo pokazala, ali je bila nesreča ali se je pa zgodil zločin.

Nezgoda. V tovarni za usnje g. Karla Mallyja v Tržiču je zagrabil stroj 21 letnega Roka Kralja za levo podlaktinico ter mu jo popolnoma strl in razmesaril. Ponesrečenca so nemudoma prepeljali v Ljubljano ter ga oddali v deželno bolnico. Poškodbe so baje težke.

Iz občinstva. Nahajamo se času, ko se človek nima nikamor dejati. Vreme je vlažno, pota slaba, in navezani smo le na dom. Edino razvedrišče „Cofišče“, ki nam je bilo preje na razpolago, je vsled brezbriznosti občinstva zaprto in ni nikomur dostopno. Društvo za olepšavv Kranja in okolice ter privabitev tujcev je vkljub svojemu vzvišenemu poklicu radi pomanjkanja gmotnih sredstev moralo odpovedati najemno pogodbo za Cofišče in tako je ta krasni kraj zopet v zasebni lasti in občinstvu nedostopen. Čudno je, da se v Kranju ne dobi toliko požrtvovalnih

oseb, ki bi bile gotovo v položaju, pokriti malenkostno najemščino za „Cofišče“ in tako omogočiti občinstvu dostop do tega s tolikimi krasotami obdanega kraja, na katerega se poleti lahko tudi z najslabšem vremenu. Kje pa je društvo „Mali turist“? To društvo si je stavilo svoj čas za glavno nalogo vzdrževanje Cofišča, danes pa menda spi spanje pravičnega. Zadnji čas bi že bil, da se zdramijo merodajni faktorji in spravijo zadevo v prejšnji tir, kar bi bilo pri trohici dobre volje brezdvomno prav lahko.

Iz bohinjstega kota. Našemu velemogočnemu posrancu Pibru že menda gori pod negami. Čuje se, da mu odpovedujejo že najbolj zaručani backi svojo denarno pokorščino. Posebno podpihava tisto žgoče žrjavico njegov brat Jurij po znanem izreku: Jur — podkur. Je pač vse minljivo na svetu in tako bo odklenkalo kaj kmalu tudi našemu ošabnemu Janezu. Govori se dalje, da pride Pibrovo pogorišče gasit radovljiški „šinančman“ Martin Droč, ki je svoje dni zafural izanski konsum, a se tudi posebno dobro razume na „posojilnice rajfajznovske“, kjer se najlaže posojuje na „menice“.

Z Jesenic. Mnogo smeja je vzbudilo pri nas „Slovenčev“ poročilo o obnem zboru „Čukov“, ki se je vršil pretečeno nedeljo v Ljubljani. Lahko so naši katoličani veselili tega napredka. Kajti gorenjska stran — razvem hirajočega čukarskega društva pri nas — ne premore niti enega živega društva — od Trbiža do Kranja. Zmrznili so „Čuki“ v Bohinju, na Breznici, v Radovljici, kjer je še edini načelnik, v Kamnigovici, in v Kranju. In kakor nima nobeno podjetje, ki so ga ustanovili naši prijatelji klerikalci božjega blagoslova, ako ni dotično podjetje slučajno preskrbljeno s polnim koritom, tako ga tudi „Čuki“ nimajo. Kakor kolnejo klerikalci se danes oni dan in onega moža, ki je oživel prvi konsum, tako že preklinjajo dan, ko se je ustanovil prvi „Čuk“. Kar ni naravno, mora poginiti, to je zakon božji in amen.

Umrli je minulo sredo na depustu v Mal. Lošnju okrožni zdravnik v Lutovici, gosp. Albert Rohlik, rodom Čeh. Bil je izvrsten zdravnik in za ljudstvo dobra duša. Ker je brdski okraj, kateri šteje okolo 16.000 prebivalcev, že nad leto dni brez zdravnikarja, prosi se, da slavni deželni odbor takoj razpiše službo okrožnega zdravnikarja za brdski okraj, ker se je ljudstvo že naveličalo denar trositi in hoditi v Kamnik, ki je oddaljen 5—6 ur in iskati tam zdravniške pomoči.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani prosi vse narodne slovenske občine, posojilnice, hranilnice in narodna društva, da kolekujejo vse svoje dopise z narodnim kolekom. Razpečavajne narodnih kolkov v prid družbe sv. Cirila in Metoda vidno nazaduje. Leta 1909 je družba dobila za narodni kolek 11.607 K 69 vin, a letos dovedaj komaj 6000 K. — Kdo je temu kriv? Ničče drugi, kakor naša narodna mládnost. — Družba sv. Cirila in Metoda prosi vse one podružnice, katere svojih prispevkov letos še niso odposlale, da kmalu nabere članarino ter jo odpošljejo na vodstveno blagajno.

Beračeva smrt. Umrli je 16. m. m. na polju pod vasjo Cerklje berač Janez Bogataj, doma iz iz Škofje Loke.

Zveza slov. pevskih društev v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 4. decembra 1910, ob pol 5. uri popoldne v veliki dvorani „Narodnega doma“ velik ljudski koncert. Sodelujejo: Prof. dr. Pavel Kozina, pevski zbor „Narodne čitalnice“ v Kranju, pevski zbor „Glasbene Matice“, slov. pev. društvo „Ljubljanski Zvon“, pevski zbor slov. trg. društva „Merkur“, slov. del. pev. društvo „Slavec“, „Zirovnikov zbor“ iz Šent Vidu pri Ljubljani in orkester „Slov. Filharmonije“ v Ljubljani. — 1. Davorin Jenko: Kosovo, uvertura za veliki orkester, izvaja orkester „Slov. Filharmonije“ pod vodstvom kapelnika g. Edv. Czajeneka. 2. Emil Adamič: a) Fantu, mešan zbor; b) Lipa, mešan zbor; c) Janko Zirovnik: Se davnó mrači, narodna pesem, mešan zbor; poje „Zirovnikov zbor“ v Št. Vidu pri Ljubljani. Pevovodja g. Janko Zirovnik. 3. Jakob Aljaž: a) Na bregu, mešan zbor; b) Na dan, moški zbor z baritonsamospevom g. A. Wouka; poje pevsko društvo „Slavec“. Pevovodja gosp. Albin Lajovic. 4. Fr. Gerbič: a) Ničče ne ve . . .; b) Akord v molu; c) Trubadurka; d) Pogled v nedolžno oko. Nove pesmi; poje gospod dr. Pavel Kozina. 5. a) Fran Gerbič: Slanca, moški zbor; b) Dav. Jenko: Na moru, moški zbor, poje pevski zbor „Glasbene Matice“. Pevovodja gosp. M. Hubad. 6. a) Anton Dvčak: Slovanski ples št. 4; b) Grieg: Norveški ples št. 4; izvaja orkester „Slov. Filharmonije“ pod vodstvom g. Edv. Czajeneka. 7. Emil Adamič: Vasovalec (nova); poje pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“. Pevovodja gosp. Zorko Petrovec. 8. Emil Adamič: Ljubici (nova); pevski zbor trg. društva „Merkur“. Pevovodja g. Zorko Petrovec. 9. a) Oskar Dev: Bartica, narodna pesem; b) Emil Adamič: Zaman pod oknom; poje mešan zbor čitalnice v Kranju. Pevovodja g. Vilko Rus. Kosovo in Na

moru se proizvajajo v proslavo petinsedemdesetletnice skladatelja Davorina Jenka. Ničče ne ve, Akord v molu, Trubadurka, Pogled v nedolžno oko in Slanca se proizvajajo v proslavo sedemdesetletnice skladatelja Fran Gerbiča.

Dragocen dar je naslov inseratov nekega Leopolda Weissa na Dunaju II, Hofenedergasse št. 1, katerega obljubuje onemu, ki mu pošlje 100 naslovov. Marsikdo se je potrudil sestaviti zaznamek naslovov, za kar pa ni dobil niti odgovora, če jih je poslal v navadnem pismu. Le če je naslove poslal priporočeno in po tem seveda Leopolda Weissa še enkrat tirjal, dobil je par razglednic takozvanih „Schundware“, ki še polovico toliko niso vredne, kolikor pošiljatelj izda za poštnino. To postopanje Leopolda Weissa, ki si hoče na račun drugih preskrbeti odjemalce, postavlja kulantnost tvrde v pravo luč, vsled česar svarimo vsakogar, da naj se ne da izvabiti k pošiljatelj naslovov, ker ni le samo njegov trud zastoj, temveč mora še sam plačati poštnino. Iz tega bode pa slavno občinstvo lahko sklepalo, kaj mu je storiti s ceniki, ki jih dobi od te tvrde.

Sv. Miklavž se bliža, za otroke nadepoin in vesel dan. Ob mejah Slovenije je veliko otročičev, ki željno pričakujejo tega dne, da zazro darove, ki jih jim bo poslala po sv. Miklavžu mati Slovenija. Družba sv. Cirila in Metoda bi rada ustregla željam in nadam teh malih, zato trka na vsa idealna srca rodoljubnih Slovencev z prošnjo: „Naredite veselje z darovi našim malim, spominjajte se ubogih otrok v trenutko ko mislite kako bi odarovali svojo ljubljeno deco“. Za vsak tudi majmanjši dar vam bo neizrekljivo hvaležna uboga mladina in družba sv. Cirila in Metoda.

Odlikovanje. Na obrtnem oddelku deželne rokodelske in industrijske razstave, sta se podelili tvrdki Singer & Co., akcijska družba šivalnih strojev, za neprekosljive šivalne in vezeninske stroje dve zlati kolajni. Podružnica je v Kranju št. 53, nasproti c. kr. pošte.

Čentohovski škandal. Menihova patra Maczoha, ki je bil aretiran v Krakovu, bodo najbrže že sredi meseca decembra izročili ruskim oblastim. Šef varšavske polibije, ki je Maczoha obiskal v ječi, se je izrazil, da je Maczoh edem najbolj potuhajenih zločincev, kar jih je kdaj videl. Menih je v ječi tako dobre volje, kakor da bi bil popolnoma nedolžen. Helena Maczoh pa se namerava spokoriti. Ona namreč dobro ve, da je njena usoda najbolj odvisna od tega, če se bo posrečilo policiji izslediti služabnika patra Maczoha. Helena Maczoch je prepričana, da je služabnik Zalag že čisto na varnem. Ruska vlada je odposlala v Čentohov uradnika Pietrova, da pregleda blagajno in samostansko zakladnico. Dobil je samo par tisoč rubljev. Nato je v imenu vlade ukazal, da se morajo odstraniti iz samostana oni svetni duhovniki, ki jih je škof Kalis pooblastil z upravo samostana in romarske cerkve.

Obrtniški koledar za leto 1911

Izdal Jos. Hauptman, oficijalni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Koledar ima za 3—1 obrtnike mnogo poučne vsebine. 267

Cena 60 vinarjev, poslan po pošti 70 vinarjev. Dobiva se v vseh knjigarnah in pri izdajatelju.

Tiskarskega vajenca

... sprejme ...
tiskarna Iv. Pr. Lampret v Kranju.

Mlin v najem

se odda takoj. 5 tečajev. Prilika za trgovino z žitom. Vprašanja na Josipa Kogovška v Idriji.

Novo!

Ravnokar je izšel naj-novejši, sankcionirani

Cena 60 vin. Dobiva se v naši tiskarni, v Nar. knjigarni in L. Schwentnerju v Ljubljani.

Občinski red in občinski volilni red za Kranjsko

Poslano*).

Tovarnar in župan K. B. Mally v Trziču je iznajdljiv mož, ki si ve pridobiti premoženje. Ako ne pomaga drugo, pa se ponudi za glavnega dediča kar sam, kakor se je to zgodilo dne 7. junija t. l. pri 82 letni, od kapi zadeti in od starosti onemogli Tereziji Ahačič na škodo 12 sededičev. Triinpol ure po tej imenitni ponudbi je imenovana umrla. G. župan in tovarnar Mally jo je dal po preteku 30 ur pokopati, menda iz strahu, da bi morla vendar še kaj povedala o knjižici štev. 273.358! —

Mož si je pridobil v 35 letih 2 milijona kron premoženja, ima 9 hiš in 4 tovarne pa plačuje 9133 K 73 vin. osebne dohodka.

Na sv. Andreja dan je bil v Trziču sejm, katero priložnost sta porabila nadbudna sinčka nasoga g. župana Mallyja, da se z avtomobilom malo povozita med štanti in v gneči ljudstva na ozkem trgu. Strah kramarjev in trgovcev je bil sicer velik, pa kaj to mar mladi gospodi. Veselje pa je imel tudi dolgi Martin, «policaj» slavnega Trziča, ampak opozoril jih pa vendar ni na nedopustnost tega početja. Je oče Mally pač župan in policaj odvisen od njega, kaj ne!

Sta sploh «fletna» fantka, ta dva sinova Mallyeva. Pred 3 leti sta se hotela izuriti v domačem gospodarstvu in sta hodila krmili zajčke. Kravarica Katrica je bila pač preveč malemarna. In vspehi studija v domačem gospodarstvu so se pokazali v tem, da si je morala poiskati Katrica v vsi naglici — ne morda druge službe — ampak — — ženina!!

In tako dalje, in tako dalje! Mnogo bi bilo še povedati o ljubeznivosti očaka župana, tako na primer kako dobe njegovi ljudje drva in kako jih odteguje drugim, potrebnejšim; kako se pišejo licence i. t. d.

TRZIČ, dne 30. novembra 1910.

Emilija Žolgar.

*) Za vsebino tega spisa uredništvo ni odgovorno.

po obedu,
Drži želodec v redu.

Najboljši želodčni likér!

Sladki in grenki.

Ljudska kakovost liter K 2.40.
Kabinetna kakovost „ „ 4.80.

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavho varovano.

Začudenje se poraja! Pedarimo 1500 kron v darilih in gotovini!

Za reslice poleg stoječe slike smo določili gorenje svoto. Vsak, kdor najde trgovca ter istega preslika, dobi uro za gospoda ali dame v vrednosti 20 kron, ali ako želi 20 kron v denarjih pedarjeno. Dolžnost vsakega vposiljalca pa je, da si naroči izvrstno «Fortuna»-denarnico ter vposlje za isto znesek

1.70 K v znakah. Ko dosepejo rešitve, se začne z razdelitvijo daril. Vse pošiljatve je poslati na **Metropole Hungaria, A. Hackenberg, Budimpešta, Hernad ulica 27.**

266 2-1

Edina slovenska kislá voda

Tolstovrška slatina

je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskimi kislina vodami, je

Izbornó zdraviló

za katare v grlu, pljučih, želodcu in črevesih, za želodčni krč, zaprtje, bolezní v ledvicah in mehurju ter pospešuje tek in prebavo. Tolstovrška slatina ni le izbornó zdravilna, temveč tudi osvežujoča

namizna kislá voda.

Odlíkovaná je bila na mednarodni razstavi v Ino-mostu 1896 in na higijenični razstavi na Dunaju 1899.

Naróča se pri oskrbníštvu Tolstovrške slatine, pošta **Guštanj** (Koroško), kjer se dobe tudi ceniki in prospekti.

Del čistih dohodkov gre v narodne namene.

Slovenci! Svoji k svojim! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska gostilna naj ima edino slovensko kisló vódo.

Nočemo imeti glavobola, bolečin v križu, zobobola, trganja v udih in ledjih, revmatičnega trganja v hrbtu in mišicah. Zato rabimo Fellerjev fluid z zn. «Elsafluid». Ducat na poskušnjo velja le 5 K tranko. Želodec ojačujejo, prebavo in slast pospešujejo in krč lajšajo Fellerjeve odvajajoče Rarbarapilule z zn. «Elsapilule». 6 škatljic franko 4 K. Dobi se jih pri E. V. Fellerju v Stubici, Elsin trg št. 264 (Hrvatsko).

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškova ulica št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko inženjersko podjetje.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike i. t. d.

Specijaliteta:

88 52-38

valjični zastori (Rollbalken).

Zagrebski **Franck** kot tovarniško znamka
priporočujemo kot priznano najboljši prídátek za kavo!
1. Avgust 1908, 1909

OKLIC.

Podpisani upravitelj konkurznega sklada naznanja, da se bo de v konkurzni sklad Franceta Krenerja v Kranju spadajoče in na Stari Pošti v Kranju hranjeno različno, na 886 K inventirano in cenjeno manufakturno blago

v pondeljek, dne 5. decembra l. 1910

od 10. ure dopoldne naprej

v skladišču na Stari pošti v Kranju

razprodajalo potom

Javne dražbe.

Inventurni zapisnik z dne 5. svečana 1910, šte. S 1/10/42 od zapisnika šte. 643—695 je med uradnimi urami na c. kr. okrajnem sodišču v Kranju, soba šte. 9 na vpogled.

Konkurzna masa ne jamči niti za kakovost, niti za množino inventiranega blaga. Kupljeno blago je takoj plačati in odnesti.

V KRANJU, dne 19. novembra 1910.

262

Dr. Josip Kušar

odvetnik, kot upravitelj konkurzne mase.

Največja snažnost!

281. — 3

Točna postrežba!

Udobno, higijenski urejena

brivnica

V. Rozman = KRANJ

Nahaja se nasproti

župne cerkve

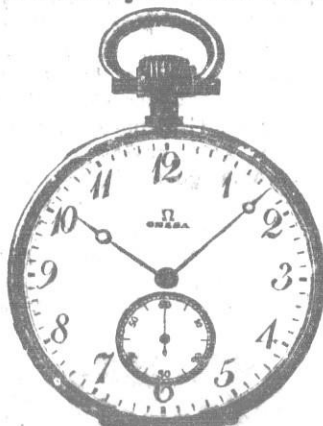
v hiši št. 106

Prodaja najboljših sredstev za negovanje las, raznovrstnih lasnih izdelkov, podložkov ter krepa

Ustanovljeno leta 1885.

191 52-15

Rudolf Rus
urar v Kranju

Ceniki zastoni in poštnine prosto.

priporóča slavnemu občinstvu svojo največjo zalogo ur, zlatine in srebrnine i. t. d. Pripravna božična in noyoletna darila. Ker imam direktné zveze s tovarnami in ne kupujem od prekupčevalcev, možno mi je vsakovrstno blago oddajati po čudovito nizkih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Rudolf Rus.

Ne kupujte
nič drugega proti 242 24-5

KAŠLJU

hripavosti, kataru, zasliženju, krčevitem in
irznem kašlju kakor okusne

KAISERJEVE prsne karamele
s tremi jelkami

5900 not. over. ispričeval od zdravni-
kov in privatnikov zagotavljajo
siguren uspeh. Paket 20 in 40 vln., doza 60 vln
Dobi se jih v lekarnah: Karel Šavnik, pri sv.
Trojici v Kranju in H. Roblek v Trzinu.

POZOR!

264 52-2

Slav. občinstvu v mestu Kranju in okolici
najljudneje naznanjam, da sem prevzel od
gosp. J. Potuška

BRIVNICO

katero sem uredil prav udobno in higijski.
Prodajam in izdelujem lase, kite in razno-
vrstne podložke hitro in po najnižji ceni.
Največja snaga. Točna in hitra postrežba.
Se priporočam **Mirko Kacouš**, brivec in
s spoštovanjem lasuljar.

Mestna hranilnica v Radovljici

je prvi, najvarnejši in največji zavod za nalaganje denarja
v pol. okraju Radovljica na Gorenjskem.

Mestna hranilnica v Radovljici obrestuje vse hranilne vloge po 4¼ od sto. Vse narasle in nedvignjene obresti pripisuje dvakrat na leto h kapitalu, in sicer 30. rožnika in 31. grudna, ne da bi bilo treba to zahtevati. Rentni davek od teh obresti plačuje mestna hranilnica sama, tako da dobi vsak vložnik 4 K 25 v od sto čistih obresti in poleg tega še dvakratne obrestne obresti na leto. Za vse vloge in njih obrestovanje jamči v smislu od c. kr. deželne vlade za Kranjske v imenu c. kr. ministrstva notranjih zadev — potrjenih pravil **mesto Radovljica** z vsem svojim premoženjem in svojo davčno močjo — in poleg tega hranilnica s svojim premoženjem in svojim rezervnim zakladom, kateri znaša sedaj nad **200.000 K.** :: Mestna hranilnica v Radovljici daje največjo varnost za hranilne vloge med vsemi drugimi denarnimi zavodi v polit. okraju Radovljica. Zato nalagajo c. kr. sodnije in drugi c. kr. uradi vse vloge od nedoletnih otrok in druge denarje le pri tej mestni hranilnici. — Kdor želi iz drugega denarnega zavoda prenesti denar v Mestno hranilnico v Radovljici, izroči naj ji le vložno knjižico, da se obrestovanje ne pretrga, dvig preskrbi hranilnica sama. Kdor želi pri Mestni hranilnici v Radovljici nalagati denar po pošti brezplačno, zahteva naj pri hranilnici pošne položnice, katere so vsakemu na razpolago.

Posojila na zemljišča

Posojila na zemljišča dovoljuje proti 5% obrestovanju na amortizacijsko dobo, katero si lahko vsak dolžnik sam določi, namreč proti vračilu na 14, 16½, 19½, 25 ali 36 let, izjemoma tudi na 50 let.

Tako vračilo je za vsakega dolžnika zelo ugodno, ker poplača napravljeni dolg z malimi odplačili mimogrede z obrestmi. Kdor si izposodi drugod recimo 300 K s 6% obrestmi, plača zanje v 36 letih 648 K golih obresti, ostane toraj še vedno 300 K dolžan. **Dolžnik mestne hranilnice v Radovljici se pa dolga docela iznebi, dasi plača v celoti dobi še za 97 v manj.** Nadalje dovoljuje tudi posojila na mence in proti zastavi vrednostnih papirjev. Tudi za posojila je Mestna hranilnica v Radovljici prvi zavod v polit. okraju Radovljica. Kdor želi najeti posojilo ali dobili kaka druga pojasnila, zglesi naj se v hranilnični pisarni nasproti c. kr. okrajne sodnije, kjer se uraduje vsak dan od pol 9. do 12. ure dopoldne in od pol 3. do 5. ure popoldne razen v nedeljah in praznikih.

165-22

Ravnateljstvo Mestne hranilnice v Radovljici.

Pivovarna Jul. Staré v Mengšu

priporoča

svoje priljubljeno pivo, kakor marčno

pivo

I. in II. vrste, bavarsko, vležano v
sodčkih in steklenicah, pričakujoč
obilnih naročil.

Ustanovljeno leta 1818.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica K 5.000.000 K.

Stritarjeva ulica št. 2

Rezervni fond K 450.000.

Podružnice v Spiljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

73 52-39

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevem kurzu.

Na debelo in na drobno!

205 52-13

Anton Adamič

veletrgovina galanterijskega, modnega ter norimberškega blaga

KRANJ :: Glavni trg.

Važno za Miklavža in božično drevo.

Uljudno naznanjam slavnemu občinstvu, da imam letos velikansko zalogo igrač in daril za Miklavža in božič. Radi obilnega direktnega nakupa mi je mogoče slavno občinstvo postreči po jako ugodnih cenah in brez konkurence, kakor še ni bilo dosedaj. 251 13-6

Posebni oddelek in razstava igrač v I. nadstropju je vsakemu brez obveznosti nakupa pripravljeno v prijazen pogled in prepričanje o cenah.

Velika izbira daril za odrasle, božičnih razglednic, okraskov za drevo, pratik in koledarjev.

Konc. zobarski atelje

ni več v Kranju

od sedaj nadalje samo v

Ljubljani

Stritarjeva ulica 7. 44 52-48

Konc. zobotehnični atelje

O. Seydl

: Edini : zobozdravniški tehniški atelje

u Kranju dr. Edvard Globočnik

u isti hiši, kjer je lekarna.
Ordinacije vsak dan, tudi ob nedeljah.

Ne zamenjajte mojega zobozdravniškega in zobotehniškega ateljeja s konc. zobarskim ateljejem, ki je v prejšnjih časih v Kranju ordiniral samo ob nedeljah.

Umetni zobje se izgotove v enem dnevu, popravila v nekoliko urah, začasna popravila takoj. Vsa zobotehniška dela izvršuje izkušen zobotehnik, ki je moj sodelavec že izpočetka in ki v tem poslu ostane tudi še nadalje. Tako mi je mogoče cenjenemu občinstvu garantirati za dovršeno delo. Atelje je opremljen z najmodernejšimi in najrazličnejšimi potrebščinami in pripomočki.

Glinaste peči

147 52-24

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča

Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kosmetično

Zobočistilno sredstvo

Seydlin

Izdovatelj

O. Seydl

Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

Čitajte in priporočajte!

„Več luči!“

Poljudna zbirka potrebnih, poučnih, zabavnih in aktualnih spisov za slovensko ljudstvo. Izhaja periodično, najmanj štirikrat na leto.

1. snopič: Cerkevne pristojbine ali štolnina z dodatkom Kako se določa kongrua?
2. snopič: Kako sina oprostim vojaščine in druge važne določbe glede vojaške dolžnosti.
3. snopič: HALLEYJEV KOMET (REPATICA)
4. snopič: Bira, kongrua in cerkevna konkurenca
5. snopič: Štiri črtice, namreč Nekaj iz življenja fajmoštra Božidarja Kozamernika. — Kako dolg rep je imel pes svetopisemskega Tobiše. — V nebesih. — Konec sveta in sedež za „nebeško kraljestvo“
6. snopič: KAKO JE LEP VOJAŠKI STAN...
7. snopič: Strašna grozodejstva v samostanu čenstohovskem Po konfisk. II. izdaja.
8. snopič: Joj, joj, ta neznosna draginja!

Cena 30, oz. 20 vin.

Dobiva se v založni tiskarni Iv. Pr. Lampret v Kranju ter v knjigarnah in trafikah.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje

po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila

se dajejo na vknjižbe brez amortizacije po 5 1/4 % ali z 1 % amortizacijo, na menice pa po 6 % :: Eskomp-tirajo se tudi trgovske menice.

181 52-18

Denarni promet
v letu 1909:

K 4.000.000

Rezervna zaklada
iznaša:

K 100.623.40

Posojilnica sprejme tudi vsak drug načrt amortizacijskega dolga.

Urađuje se v centrali in v podružnici

vsak dan od 8.—12. ure dopoldne in od

2.—6. ure pop. izvzemši nedelje in praznike.

Poštno-hranilnični račun centrale št. 45.867.

Podružnice na Jesenicah št. 75.299.